

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Katedra občanského práva

DIPLOMOVÁ PRÁCE

PRÁVNÍ POMĚRY SPORTOVCE JAKO ČLENA SPOLKU

Plzeň 2018

Veronika Toncarová

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Veronika TONCAROVÁ**

Osobní číslo: **R13M0227P**

Studijní program: **M6805 Právo a právní věda**

Studijní obor: **Právo**

Název tématu: **Právní poměry sportovce jako člena spolku**

Zadávací katedra: **Katedra občanského práva**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Úvod
2. Spolek - základní principy existence a organizace spolků
3. Členství ve spolku
4. Právo a sport
5. Sportovec jako člen spolku
6. Konkrétní případy
7. Závěr

Rozsah grafických prací:

Rozsah kvalifikační práce:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

viz příloha

Vedoucí diplomové práce:

JUDr. Alexander Šíma

Katedra občanského práva

Datum zadání diplomové práce:

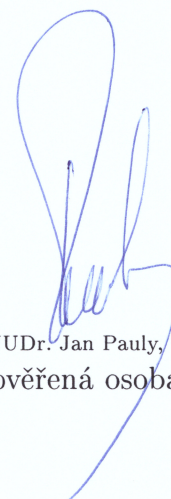
15. února 2017

Termín odevzdání diplomové práce:

31. března 2018

Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.
děkan

Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.
pověřená osoba

V Plzni dne 3. července 2017

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci na téma „Právní poměry sportovce jako člena spolku“ zpracovala sama. Veškeré prameny a zdroje, které jsem použila k sepsání této práce, byly citovány v poznámkách pod čarou a jsou uvedeny v seznamu použitých pramenů.

V Plzni dne 29.3.2018

.....

Veronika Toncarová

Poděkování:

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu práce JUDr. Alexanderu Šímovi za jeho vstřícnost, odborné vedení a cenné rady, které vedly ke zpracování této práce. Dále bych ráda poděkovala mé rodině a partnerovi za podporu, pomoc a trpělivost během celého mého studia.

Obsah:

Seznam použitých zkratk	1
1 Úvod	2
2 Spolek	4
2.1 Obecná charakteristika	4
2.2 Historický exkurz	5
2.3 Prameny	8
2.4 Zásady spolkového práva	10
2.5 Založení a vznik spolku	13
2.5.1 Založení spolku	13
2.5.2 Vznik spolku	15
2.6 Stanovy spolku	15
2.6.1 Název	16
2.6.2 Sídlo	18
2.6.3 Účel	18
2.6.4 Práva a povinnosti členů vůči spolku	20
2.6.5 Statutární orgán	20
3 Členství ve spolku	22
3.1 Obecně o členství	22
3.2 Vznik členství	23
3.3 Práva a povinnosti členů spolku	25
3.4 Členský příspěvek	27
3.5 Zánik členství	29
3.5.1 Vyloučení člena ze spolku	29
3.5.2 Vystoupení člena ze spolku	31
4 Právo a sport	33
4.1 Pojem sport	33
4.2 Sport a právo (sportovní právo)	37

4.3	Spolkové právo a sport	38
4.3.1	Spory	39
4.4	Smluvní vztahy ve sportu	40
5	Sportovec jako člen spolku	42
5.1	Sportovec kolektivní x individuální.....	42
5.2	Sportovci a jejich právní postavení.....	43
5.2.1	Sportovec jako zaměstnanec	43
5.2.2	Sportovec jako OSVČ.....	46
5.2.3	Sportovec dle judikatury NSS.....	46
5.3	Smluvní vázanost sportovců ke sportovním spolkům	48
6	Konkrétní případy	51
6.1	Český volejbalový svaz	51
6.2	VolleyTeam ČZU Praha, z.s.....	52
6.2.1	Organizace a stanovy VolleyTeam ČZU Praha, z.s.....	52
6.2.2	Postavení sportovců v klubu	53
6.2.3	Hráčská smlouva.....	55
7	Závěr	59
	Resumé	61
	Přílohy	62
	Seznam zdrojů	78

Seznam použitých zkratek

Ústava	Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
Listina	Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů
občanský zákoník	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
zákoník práce	zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
zákon o veřejných rejstřících	zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, ve znění pozdějších předpisů
zákon o sdružování občanů	zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů
zákon o podpoře sportu	zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů
zákon o daních z příjmů	zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
Úmluva	Sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících (Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod)
ABGB	Všeobecný občanský (Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch)
FIFA	Mezinárodní federace fotbalových asociací (Fédération Internationale de Football Association)
UEFA	Unie evropských fotbalových asociací (Union of European Football Associations)
FAČR	Fotbalová asociace České republiky
CAS	Mezinárodní sportovní arbitráž (Court of Arbitration for Sport) – arbitrážní soud pro sport se sídlem v Lausanne
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
ČVS	Český volejbalový svaz
FIVB	Mezinárodní volejbalová federace (Fédération Internationale de volleyball)

1 Úvod

Pro mou diplomovou práci jsem si zvolila téma zabývající se právním postavením sportovce. O sport samotný je stále větší zájem. Jak by měl být sport upraven je diskutováno mnohem častěji než v minulém století. Stává se více populárním nejen z hlediska zábavy či odreagování, ale i z hlediska finančního. Právu v oblasti sportu (některými odborníky nazývaného jako sportovní právo) se rovněž dostává více prostoru. Vzhledem k tomu, že na našem území stále není v této oblasti mnoho otázek vyřešeno, zůstává jedním z otevřených témat pro diskuzi v blízké budoucnosti.

Téma této diplomové práce jsem zvolila především z toho důvodu, že sama aktivně sportuji. Je mi tedy velice blízké, byť sport nevykonávám na té nejvyšší možné úrovni. Často se však setkávám ve svém okolí s volejbalisty profesionály, kteří tento sport nevykonávají již jen pro zábavu a dobrý pocit z pohybu, nýbrž i za účelem finančního výdělků. Samotní sportovci se smluvně zavazují klubům, ve kterých působí, z čehož jim vyplývají určitá práva a povinnosti. Postavení sportovců je diskutované téma již řadu let i na území České republiky. Stále není z našich právních předpisů jasné, jaké smlouvy mají být se sportovci uzavírány, nebo pod jakou skupinu osob z hlediska daní mají být sportovci zařazováni.

V prvních kapitolách této práce se zaměřím na právní úpravu spolků, a to jak z hlediska jejich historického vývoje, tak z hlediska úpravy dle nového občanského zákoníku, s jehož účinností od 1.1.2014 bylo pojmosloví spolek znovu obnoveno namísto původního občanského sdružení. V souvislosti se spolky bude následně rozebráno i členství v nich, zejména vzniku či zániku členství, nebo práva a povinnosti členů vůči spolku.

Následující části práce budou věnovány sportu a právnímu postavení sportovce. V nich se pokusím nastínit pojem sport či sportovní právo. V samotné kapitole týkající se sportovců pak, kromě rozdělení sportovců podle výkonnostní úrovně, nastíním problematiku jejich právního postavení v České republice, když na našem území doposud neexistuje žádný právní předpis, který by na mnohé u nás vznesené otázky pomohl odpovědět. V souvislosti s tím nahlédnu i do judikatury soudů, která se dosud problematikou právního postavení sportovce zabývala. Zejména pak zmíním jedno z přelomových rozhodnutí Nejvyššího správního soudu České republiky, díky kterému byl do oblasti právního postavení sportovců vnesen

jednotný pohled na jejich zdaňování, což napomohlo i ke sjednocení názorů dílčích finančních úřadů.

Závěr práce budu věnovat konkrétnímu sportovnímu spolku pohybující se v oblasti volejbalu, jeho organizaci, stanovám, a právním vztahům, do kterých tento spolek vstupuje s hráči sportujícími na úrovni výkonnostní či vrcholové. Nakonec se zaměřím na rozbor vzorové hráčské profesionální smlouvy uzavírané mezi takovýmto volejbalovým spolkem a hráčem, jejímž předmětem je úprava vzájemných práv a povinností a výkon sportovní činnosti.

Cílem mé práce je podat základní exkurz do právní problematiky širší sportovní veřejnosti, seznámit ji s odborným pohledem na sport a na postavení sportovců v současnosti, jakož i nahlédnout do konkrétních smluvních vztahů uzavíraných mezi sportovci a právníckými osobami v oblasti sportu.

2 Spolek

Sdružovací právo se v průběhu historie postupně vyvíjelo, jeho právní úprava byla dosti rozmanitá. Sdružování se pod sebe zahrnuje mimo jiné i právo být členem spolku a podílet se na jeho fungování. V první části práce bych se proto ráda věnovala právu sdružovacímu z historického hlediska. V následujících částech této kapitoly se pak budu zaměřovat na spolky současné, z hlediska platné a účinné právní úpravy.

2.1 Obecná charakteristika

Spolek je právnická osoba upravená občanským zákoníkem, a to v ustanoveních § 214-302. Spadá tedy do oblasti soukromého práva. Jedná se o korporaci, a to vzhledem k tomu, že je tvořen společenstvím osob. Skutečnost, že spolek je právnickou osobou a zároveň korporací vyplývá ze systematického zařazení spolku v občanském zákoníku. Společenství osob, resp. jeho počet členů, kterými je spolek tvořen, je pak stanoven na minimálně tři osoby (členy) – dnešní úprava tedy utvrzuje jednu starořímskou zásadu „*tres faciunt collegium*“ (tři tvoří sbor/spolek).¹ Takovýmto členem může pak být jak fyzická, tak právnická osoba.

Spolek je definován svými základními znaky, jimiž jsou samospráva a dobrovolnost členství. Majetek spolku je striktně oddělen od majetku jeho členů, přičemž není vyloučena existence spoluvlastnictví spolku a některého jeho členu, resp. členů k určitému majetku. Každá právnická osoba, tedy i spolek, musí mít nějaký účel, resp. předmět své činnosti. Charakter spolku je však, dle jeho znaků, dobrovolný a samosprávný, přičemž je dále kogentně stanoveno, že jeho hlavní činností nemůže být podnikání nebo jiná výdělečná činnost. Charakter spolku je tedy doplněn o požadavek jeho neziskového charakteru. Pro fungování samotného spolku toto omezení nepřináší významnější omezení. V praxi se objevují spolky nejružnějšího druhu, resp. předmětu činnosti, jako například spolky zájmové, kulturní, sportovní, stavovské, ekologické aj.² Právě spolky sportovní budou v této diplomové práci podrobněji rozebírány.

¹ OTTO, J. *Ottův slovník naučný XXV.: ilustrovaná encyklopaedie obecných vědomostí*. Praha: Paseka, 2003, s. 705. ISBN 80-720-3385-9.

² ŠVESTKA, Jiří, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA, et al. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014, s. 661-662. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-370-8.

Spolky lze rozdělit také dle právní úpravy na spolky obecné (§ 214 až 302 občanského zákoníku) a zvláštní, kterými jsou odborové organizace a organizace zaměstnavatelů, a jsou upraveny v § 3025 občanského zákoníku. Oba druhy se řídí tímto zákonem neohledně na to, zda vznikly před nebo po nabytí účinnosti občanského zákoníku.

2.2 Historický exkurz

Lidé se sdružovali již od nepaměti, a to bez ohledu na to, zda bylo samotné sdružování právně upraveno, či nikoliv. Organizované sdružování lze totiž považovat rodinu, rod, kmen, resp. kmenové svazy, v neposlední řadě i stát.

V období starověku, tedy v době, kdy fungovalo římské právo, byly právní osoby umělými (fiktivními) osobami, a byly označovány jako *universitas* (celek). Jednalo se o zvláštní právní jednotky nadané omezenou právní subjektivitou, které byly v rámci soukromého práva vyloučeny zejména z oblastí práva rodinného, po dlouhou dobu také z dědického práva, a dále z deliktních obligací. Jako takové neměly způsobilost k právnímu jednání, musely tedy za ně jednat jejich orgány.

Právní osoby v římském právu se dělily na 2 skupiny: A) tzv. *universitates personarum* – korporace, a B) *universitates bonorum* – nadace. Pod první skupinu, tedy pod korporace, se vymezovaly další 2 skupiny, kterými byly 1) veřejné korporace, a 2) soukromé korporace neboli spolky. Existovaly dále 2 typy spolků, a to *collegia* a *sodalitates*. Mezi *collegia* se řadily především náboženské spolky, které za období císařství mohly i dědit. Ve starověkém Římě byly takto organizovány kněžské sbory, řemeslnické cechy, pohřební bratrstva (*collegia funeraticia*) a též spolky politické. *Sodalitates* pak byly pohřební spolky, anebo spolky, jejichž cílem byla vzájemná pomoc členů. Spolky zpočátku vznikaly spontánně. Již od roku 21 př. n. l. bylo stanoveno, že žádost musely podat alespoň tři osoby, tedy v tomto případě lze shledat základ již pro dnešní právní úpravu spolkového práva. Nový spolek však musel získat povolení od senátu, jinak by spolková činnost bez uděleného povolení zakládala spáchání trestného činu.³

³ Římské soukromé právo. SKŘEJPEK, Michal. *Římské soukromé právo: systém a instituce*. 2. upravené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016, s. 74-75. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-566-1.

I přes zánik Římské říše, tedy v době nástupu středověku, kdy přestalo být římské právo užíváno, spolky jakožto právní institut přetrvaly i po celý středověk, a to především díky společenství věřících, tedy církve. Stavovské, cechovní aj. sdružování lze též zařadit jako předchůdce spolků, zde je však nutné podotknout, že se příliš nevyskytoval dnešním právem stanovený základní znak „dobrovolnictví“. Osoba, která z tehdejší formy spolku vystoupila, musela brát v potaz negativní důsledky související s jejím odchodem, a to především z hlediska sociálního či ekonomického.

Od nástupu Marie Terezie přes vládu Josefa II., tedy v 18. století n. l. v době absolutismu, však docházelo ke stále většímu omezování spolkové svobody, a to vzhledem ke stále více se projevujícímu státnímu dozoru. V souvislosti s omezováním došlo i k regulaci vzniku a činnosti spolků, když u každého spolku byl povinný souhlas příslušného úřadu. Takovéto omezování přetrvalo s menšími úpravami až do revoluce v roce 1848.

Ani ABGB však právní úpravu spolků nijak nezdokonalil, ba naopak. Celková úprava právnických osob jako takových byla velice stručná, když je upravovaly pouze dva paragrafy. Ke spolkům se však ani jeden z těchto paragrafů nevztahoval, jelikož ustanovení § 26 upravovalo pouze právní subjektivitu právnických osob, ustanovení § 27 pak obce.

V českých zemích se v důsledku revoluce začal projevovat zájem o změnu, když v první neprovedené ústavě z roku 1848 bylo garantováno občanům právo vytvářet spolky. Následující březnovou Ústavou z roku 1849 bylo stanoveno, že takovéto spolky nesmějí mít protistátní charakter. Císařským patentem č. 171/1849 ř.z. byl však konečně upraven výkon svobodného práva spolčovacího a shromažďovacího, jímž se zrušovaly dosavadní předpisy o spolcích (tedy již nebylo třeba úředního povolení ke vzniku spolku), naproti tomu byl zaveden policejní dohled nad činností spolků. Spolková svoboda však byla krátká, když během tzv. bachovského absolutismu byl císařský patent z roku 1849 zrušen. Došlo k nové úpravě spolkového práva, a to novým císařským patentem č. 253/1852 ř.z., o spolcích (tzv. starý spolkový zákon), kterým byl dosavadní povolovací režim vzniku spolků v podstatě obnoven, a dále došlo k rozdělení spolků podle účelu. Zakládány byly spolky na podporu věd a umění, pro povzbuzení a oživení zemědělství, pro podniky hornické a jiné další.

Po konci tzv. bachovského absolutismu byl v roce 1861 vydán tzv. říjnový diplom, kterým byl obnoven parlamentarismus a došlo i k jiným politickým změnám. Díky těmto změnám došlo k vydání zákona č. 134/1867 ř. z., o právu spolčovacím (tzv. nový spolkový zákon), jímž byl starý spolkový zákon zrušen.

Na základě nového spolkového zákona bylo rozlišováno mezi spolky politickými a nepolitickými. Politické spolky byly ty, které svou činností zasahovaly do záležitostí veřejné moci a správy, a jejichž členy nesměli být cizozemci, ženy či nezletilé osoby. Zákon se ale nevztahoval na ty spolky a společnosti, jejichž účel je zisk, dále spolky bankovní, kreditní a pojišťovací, ústavy důchodní, spořitelny a půjčovny na zástavy, církve a náboženské společnosti apod. Tento zákon odstranil povolovací režim. Pokud by však byl spolek dle svého účelu, zřízení či činnosti proti zákonu, právu nebo státu jako takovému nebezpečný, byl policejní úřad oprávněn spolek zakázat nebo dokonce i zrušit. Založení spolku bylo nutné tedy pouze ohlásit, a to do tří dnů ode dne jeho vzniku, včetně dalších náležitostí týkající se především identifikace samotných členů spolku. Mimo jiné povinnosti musel spolek, resp. jeho členové, vždy ohlásit každé zasedání členské schůze policejnímu orgánu, kterého se mohl prostřednictvím svých zástupců zúčastnit a kontrolovat jeho průběh, popřípadě ho i rozpustit.

Tento zákon byl platným zákonem na našem území až do roku 1951, kdy pod č. 68/1951 Sb., byl vydán zákon o dobrovolných organizacích a shromážděních, s účinností od 1.10.1951. Pojem spolek byl nově nahrazen slovním spojením „dobrovolná organizace“, přičemž doposud fungující spolky se mohly na dobrovolnou organizaci transformovat v případě, že jejich činnost odpovídala novému zákonu. Pokud „starý“ spolek neodpovídal nové právní úpravě a ani se řádně a včas v zákonné lhůtě netransformoval, musel být zrušen.⁴

Od 1.5.1990 pak začal být účinný zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, který sice obnovil mnohé, ovšem pojem „spolek“ nikoliv. Pojem „dobrovolná organizace“ zákon nahradil pojmem „občanské sdružení“. Terminologicky šlo o novotvar, který mohl vnášet přinejmenším zmatek do tohoto „nového“ právního období, a to vzhledem k tomu, že šlo o pojem lehce zaměnitelný s pojmem „sdružení“. Samotné sdružení bylo taktéž právním řádem upraveno,

⁴ ŠVESTKA, Jiří, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA, et al. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014, s. 660. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-370-8.

avšak ve smyslu dnešní společnosti dle dnešního ustanovení § 2716 an. občanského zákoníku. Lze tedy hodnotit jako přínosné, že nedávná rekodifikace soukromého práva proběhla i v této oblasti. Od 1.1.2014 pojem „občanské sdružení“ nahradila staronovým pojmem „spolek“, který již není tak zavádějícím, jako pojmy předchozí. Přejít z právní úpravy z roku 1990 na současnou je upraven několika ustanoveními⁵ „nového“ občanského zákoníku.

2.3 Prameny

V současné době je sdružovací právo obecně upraveno v českém ústavním pořádku, konkrétně pak v Ústavě České republiky a v Listině, která zakotvuje toto ustanovení čl. 20 odst. 1: „*Právo svobodně se sdružovat je zaručeno. Každý má právo spolu s jinými se sdružovat ve spolcích, společnostech a jiných sdruženích.*“⁶. Z tohoto ustanovení lze dovést, že *sdružovat se* neznamená jen působit ve spolcích, ale i v jiných právnických osobách, které české zákony připouštějí, tedy například ve fundacích, ústavech nebo v některé z obchodních korporací. Dále Listina ve třetím odstavci článku 20 stanovuje, za jakých podmínek (jen na základě zákona) může být výkon těchto práv omezen – pro ochranu veřejné bezpečnosti, bezpečnosti státu, veřejného pořádku nebo předcházení trestným činům.

Dalším podstatným ustanovením z Listiny je čl. 20 odst. 4 Listiny, který zaručuje spolkovou samosprávu. Toto ustanovení zároveň reflektuje jednu ze zásad moderní občanské společnosti, tj. princip odluky spolku od státu.⁷ Dalším ustanovením českého ústavního pořádku týkající se sdružování je ustanovení čl. 25 odst. 1 Listiny, které občanům tvořícím národnosti nebo etnické menšiny zaručuje mj. sdružování se v národnostních sdruženích; nebo ustanovení čl. 27 odst. 1 Listiny, ve kterém se každému zaručuje svobodné sdružování na ochranu svých hospodářských a sociálních zájmů, například prostřednictvím odborových organizací.

V roce 2001 byla Ústava České republiky přijetím tzv. euronovely doplněna o ustanovení vztahující se k aplikační přednosti mezinárodních smluv, k jejichž

⁵ § 3045, § 3046, § 3048 a § 3080 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

⁶ čl. 20 odst. 1 Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁷ TELEEC, Ivo. *Spolkové právo*. Praha: Nakladatelství C. H. Beck. 1998, s. 44. Právo a hospodářství (C.H.Beck). ISBN: 80-717-9194-6.

ratifikaci dal souhlas Parlament České republiky. Mezi tyto smlouvy řadíme v souvislosti se sdružovacím právem tedy například Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod, která článkem 11 odst. 1 taktéž zaručuje právo „*pokožného shromažďování a na svobodu sdružování se s jinými, včetně práva zakládat na obranu svých zájmů odbory nebo vstupovat do nich*“⁸. I tato Úmluva umožňuje sdružovací právo omezit. Jedná se o obdobné ustanovení s tím, že ve výše zmíněné Úmluvě je přidán důvod k omezení těchto práv navíc, a tím je ochrana zdraví. Mezi další mezinárodní prameny pak řadíme Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, který upevňuje právo na svobodu sdružovat se či zakládat odborové organizace a vstupovat do nich, a dále pak Úmluva o právech dítěte, která v patnáctém článku zaručuje i sdružovací právo dítěte.⁹

Na výše uvedenou právní úpravu sdružovacího či spolkového práva v mezinárodních smlouvách, v Ústavě České republiky a v Listině pak navazuje zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Tímto zákonem došlo v jeho závěrečném ustanovení (§ 3080 občanského zákoníku) ke zrušení zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění účinném do 31.12.2013.¹⁰ Tento zákon o sdružování občanů, ač jeho znění směřovalo přímo k úpravě sdružení, nebyl zcela zdařilým zákonem, jelikož zde chyběla úprava některých důležitých problémů, jako například ochrany členů jakožto slabší strany. Nová úprava tato i jiná další ustanovení ve vztahu ke spolkům upravila. Je pravdou, že bylo změněno pojmosloví, a to vcelku zásadním způsobem, když z původního *občanského sdružení* se stal *spolek*, nicméně na významu těchto slov to neubralo, tato slova jsou v podstatě synonymem.

Účinností občanského zákoníku se bývalá občanská sdružení podle zákona o sdružování občanů považují za spolky podle občanského zákoníku, a organizační jednotky sdružení způsobilé jednat svým jménem se pak považují za pobočné spolky (ve smyslu ustanovení § 3025 odst. 1 a 2 občanského zákoníku).¹¹ Nejnovější úprava spolkového práva je zakotvena v ustanovení § 214 an. občanského zákoníku. Spolky se řadí systematicky mezi právnické osoby, jejichž úprava počíná již ustanovením § 118 občanského zákoníku, a mezi

⁸ čl. 11 odst. 1 Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, ve znění pozdějších předpisů

⁹ TELEEC, Ivo. *Spolkové právo*. Praha: Nakladatelství C. H. Beck. 1998, s. 36. Právo a hospodářství (C.H.Beck). ISBN: 80-717-9194-6.

¹⁰ § 3080 zákona č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*, ve znění pozdějších předpisů

¹¹ § 3045 odst. 1 a 2 zákona č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*, ve znění pozdějších předpisů

korporace, jejichž obecná úprava je v ustanoveních § 210 až § 213. V rámci úpravy spolků stojí občanský zákoník povětšinou na zásadě dispozitivnosti, ovšem najdeme zde mnohá ustanovení kogentní povahy, tedy ta ustanovení, od kterých se nelze nijak smluvně odchýlit.

Mezi další prameny spolkového práva lze pak zařadit i jeho vnitřní předpisy, mezi které patří stanovy, a další od stanov odvozené předpisy (např. disciplinární řád). Stanovy budou rozebírány v dalších částech této práce, proto k nim nyní nebudu více uvádět.

Ráda bych na závěr této podkapitoly zmínila ještě jeden druh pramenu, a to judikaturu soudů. Ta v kontinentálním právu sice není, oproti precedentům v angloamerickému právnímu systému, formálně považována za pramen práva. Pokud se však některý ze soudních orgánů výrazně odchýlí od ustálené rozhodovací praxe, musí takové rozdílné rozhodnutí dostatečně odůvodnit. Do účinnosti nejnovější úpravy spolků bylo mnoho sporných, mnohdy zákonem neupravených otázek již vyřešeno, stále však dokáže dotvořit určitou mezeru v právní úpravě, která se dříve nebo později může vyskytnout. I v této diplomové práci ji budu hojně využívat.

2.4 Zásady spolkového práva

Každé odvětví práva je doprovázeno mnohými zásadami. Spolkové právo jakožto úsek soukromého práva není výjimkou. Ať už se jedná o zásady právem přímo zákony stanovené, nebo o zásady získané výkladem, oboje jsou neméně důležitou součástí spolkového práva.

Mezi obecné zásady získané ze zákona se v souvislosti se spolky řadí například zásada autonomie vůle, zásada dispozitivnosti práva, která je velice důležitou zásadou v oblasti spolkového práva, nebo zásada „*je dovoleno vše, co není zákonem zakázáno*“. Vedle obecných zásad existuje i několik zásad zvláštních. Mnohé z nich představil ve svém odborném článku v právnickém periodiku Právní rozhledy Prof. JUDr. Ivo Telec, CSc.¹² Pro přehlednost a plné porozumění tohoto pododvětví práva si tedy některé z těchto zásad, s drobným výkladem k nim, dovoluji představit:

¹² TELEC, Ivo. Zásady nového spolkového práva. *Právní rozhledy*. 2013, 2013(22).

a) Zásada spolčení nejméně tří lidí nebo právnických osob (zásada spolčení)

Jak již bylo v úvodu psáno, spolky jakožto právnická osoba soukromého práva vychází ze starořímské zásady *tres faciunt collegium*, která již dříve předznamenala existenci spolku za podmínky, že se v něm budou sdružovat (spolčovat) alespoň 3 osoby. Tato zásada je zakotvena i v dnešní právní úpravě.

b) Zásada nevýdělečného účelu založení (zásada nevýdělečnosti)

Jedním z dalších zákonných aspektů spolku je jeho nevýdělečnost, resp. nevýdělečnost z hlavního účelu spolku. Zisk jako takový není zcela eliminován za předpokladu, že je vytvářen z vedlejší hospodářské činnosti, a že je určen ve prospěch činnosti hlavní, k níž byl spolek založen. Není tedy vyloučeno kupříkladu u „sportovních“ spolků, aby prodávaly občerstvení či sportovní zboží na zápasech nebo pořádaly plesy či rekreačně-sportovní akce, pakliže se nebude jednat o hlavní (v tomto případě podnikatelský) účel takového spolku.

c) Zásada dobrovolnosti či smluvnosti

Spolek je dobrovolným svazkem osob, kdy samotná dobrovolnost je další ze základních podmínek založení a existence spolku. Mezi spolky tedy nemůžeme řadit svazky osob, jejichž členství je nucené. Takovýmto svazkem je pak například veřejnoprávní Česká lékařská komora.

Dobrovolnost spolčení je jedním ze základních stavebních kamenů výkonu sdružovacího práva. Nikdo tedy nemůže a nesmí být nucen stát se členem nějakého spolku, a zároveň nemůže být nikomu bráněno, aby ze spolku, ve kterém působí, vystoupil. To ostatně potvrdil i ve svém rozhodnutí v roce 1981 Evropský soud pro lidská práva v případě *Young, James and Webster* proti Spojenému

království.¹³ Vystoupení a vyloučení člena ze spolku je věnována i jedna z podkapitol této diplomové práce.

d) Zásada spolkové samosprávy jako druhu soukromé správy

Touto zásadou je ukotvena samostatnost, nezávislost a ústavní oddělení soukromoprávního celku od státu. Eventuální poskytnutí veřejné podpory (např. účelová státní dotace) však není zakázáno, pakliže jsou splněny podmínky, které jsou právně rovné (nediskriminační) pro všechny ostatní žadatele.

e) Zásada zákonného neručení člena za dluhy spolku

Obecná právní úprava nestanovuje ručení člena za dluhy spolku, ovšem v některé ze zvláštních úprav lze najít výjimky, které tuto zásadu vyvracejí. Jedná se o případy u honebních společenství, která byla zřízena na základě zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, kdy dle ustanovení § 27 odst. 1 věty druhé „členové honebního společenstva ručí za závazky honebního společenstva.“. Nutno však dodat, že ani u obecné úpravy není vyloučeno, aby se člen spolku zavázal jako ručitel.

f) Zásada osobně vázaného členství

Touto zásadou je reflektován společný zájem určitých členů a zároveň i fakt, že spolek patří mezi osobní korporace.

g) Zásada neexistence zákonné vkladové povinnosti a základního kapitálu spolku

Tyto dvě zásady se prolínají a vzájemně doplňují. Obsahem členství ve spolku není vkladová povinnost. V podstatě je zde odraz osobní spolkové povahy, nikoliv pak z majetkové účasti na korporaci. Vkladovou povinnost však lze určit stanovami. V praxi se lze setkat jak se spolky, které vkladovou povinnost neurčují, tak se spolky, u nichž je vkladová povinnost smluvně stanovena. Obdobně tomu je i u základního kapitálu spolku. Není tedy zakázáno, aby si sám

¹³ Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 13. 8. 1981. Young, James and Webster proti Spojenému království. Věc 7601/76;7806/77, [online] Evropský soud pro lidská práva, [cit. 17.2.2018].

spolek budoval svůj vlastní majetek (např. z členských příspěvků či z vedlejší hospodářské činnosti).

h) Zásada omezení použití zisku jen na spolkovou činnost

Jedná se o zákaz rozdělení zisku členům spolku. Pokud by to bylo možné, nemohlo by se zde hovořit o neziskovosti, nevýdělečnosti. Právnícké osoby, u kterých lze rozdělit zisk jejím členům na základě jejich podílů, jsou např. obchodní korporace.

Mimo vyjmenované zásady lze pak dále uvést zásady jako je zásada soudní ochrany členských práv, zásada soudní zrušitelnosti spolku, zásada ochrany hlavní činnosti, zásada neexistence majetkové účasti člena v podobě podílu, zásada odvozené právní osobnosti pobočného spolku od právní osobnosti spolku hlavního, či zásada zákonného ručení hlavního spolku za dluhy pobočného spolku jen v rozsahu určeném stanovami.

2.5 Založení a vznik spolku

Skupina, která má zájem realizovat svůj společný zájem, tak může činit ve formě spolku až po dosažení 2 fází, které samotné spolkové činnosti předcházejí. Tím je jednak jeho založení, jehož lze dosáhnout dvěma zákonnými způsoby, a jednak vznik spolku.

2.5.1 Založení spolku

Spolek lze založit minimálně třemi osobami, které jsou vedeny společným zájmem, což upravuje hned první ustanovení v části zabývající se spolky, ustanovení § 214 občanského zákoníku¹⁴. Dále je zde dána podmínka dobrovolnosti a vůle sdružovat se, a to za účelem realizace právě toho společného zájmu. Tímto zájmem nesmí být podnikání či jiná výdělečná činnost, resp. může, ale pouze jako vedlejší účel spolku, a především nesmí být účelem spolčování porušování práva či dosažení vytyčeného cíle způsobem nezákonným. Nicméně není vyloučeno založení spolku *ad hoc*, tedy pouze pro krátkou dobu

¹⁴ § 214 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů: „*Alespoň tři osoby vedené společným zájmem mohou založit k jeho naplňování spolek jako samosprávný a dobrovolný svazek členů a spolčovat se v něm.*“

či jednorázovou činnost, např. za účelem dosažení vytvoření podoby určitého dokumentu.¹⁵

Spolek mohou založit jak fyzické, tak i právnické osoby, přičemž je-li právnická osoba členem spolku, pak ji dle ustanovení § 232 odst. 2 občanského zákoníku zastupuje její statutární orgán, nevybere-li si pro tento účel jiného zástupce. Statutárním orgánem je pak dle ustanovení § 244 občanského zákoníku buď orgán kolektivní, kterým je výbor, nebo orgán individuální, kterým je předseda, přičemž členy statutárního orgánu (ať už výbor či předsedu) pak volí i odvolává nejvyšší orgán spolku. Zpravidla jim bývá členská schůze, není-li ve stanovách určeno jinak. Je-li ovšem členem spolku fyzická osoba, pak platí omezení, které fakticky vylučuje nezletilé či z jiných důvodů omezeně svéprávné fyzické osoby, aby byly individuálním statutárním orgánem (či jiným individuálním voleným orgánem) spolku, tedy jeho předsedou. Může však být členem kolektivního statutárního orgánu spolku.

Spolek osob lze založit dvěma způsoby. V první řadě je spolek založen, pakliže se zakladatelé shodnou na obsahu stanov. Zákonné podmínky, které musí být kumulativně splněny, aby mohlo být toto zakladatelské právní jednání považováno za platné. Stanovy spolku tedy musí obsahovat alespoň název a sídlo spolku, jeho účel, práva a povinnosti členů vůči spolku, případně určení způsobu, jak jim budou tato práva a povinnosti vznikat, a dále musí být určen statutární orgán. Stanovy spolku budou více rozebírány v jedné z dalších částí této práce. Druhou a v právní úpravě spolků zároveň novou možností, jak lze založit spolek, je ustavující schůze, resp. jejím usnesením. Ustavující schůzi zahajuje svolavatel či osoba jím pověřená. O vypracovaném návrhu stanov (za předpokladu, že se schůze účastní alespoň tři osoby), o členech volených orgánů, jakožto i o případných dalších usneseních (např. o osobě pověřené k podání návrhu na zápis spolku do veřejného rejstříku, která v případě zvolení této možnosti založení spolku musí být určena), se na ustavující schůzi hlasuje, a usnesení se přijímají většinou hlasů přítomných v době těchto hlasování.

¹⁵ KINDL, Milan, Zdeněk ERTL, Nikola FORMANOVÁ, Tomáš KINDL a Alexander ŠÍMA. *Úskalí spolkového práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, s. 127-128. ISBN 978-80-7380-642-2.

2.5.2 Vznik spolku

Zápis spolku do veřejného rejstříku má účinky konstitutivní (nestanoví-li zákon jinak), což je oproti původní úpravě k občanským sdružením změnou, když rozhodnutí o zápisu sdružení mělo účinky deklaratorní. Spolek vzniká dle ustanovení § 226 odst. 1 občanského zákoníku až dnem jeho zápisu do veřejného rejstříku, kterým se pro účely spolkového práva rozumí rejstřík spolkový (ve smyslu ustanovení § 1 zákona o veřejných rejstřících).¹⁶ Návrh na zápis spolku do spolkového rejstříku se podává na standardizovaném formuláři Ministerstva spravedlnosti (elektronicky i písemně), ve kterém musí být vyplněny náležitosti dle ustanovení § 25 vyhlášky č. 323/2013 Sb. spolu s ustanovením § 3 zákona o veřejných rejstřících, a podávají ho buď všichni zakladatelé anebo osoba, která byla určena ustavující schůzí. Návrh se podává ke krajskému soudu, který je k řízení o návrhu na zápis spolku místně příslušný, tj. krajskému soudu, v jehož obvodu je obecný soud spolku, kterého se zápis do spolkového rejstříku týká.¹⁷ Nebude-li spolek do 30 dnů od podání návrhu zapsán do spolkového rejstříku a nebude-li ani odmítnut jeho zápis (za stejných podmínek, jako lze odmítnout zápis jakékoliv jiné právnické osoby, např. proto, že návrh podala osoba, která k tomu nebyla oprávněna), považuje se takový spolek dle ustanovení § 226 občanského zákoníku třicátého dne za zapsaný do spolkového (veřejného) rejstříku.

2.6 Stanovy spolku

Stanovy jsou základním a velice důležitým dokumentem spolku. Musí být vždy v písemné formě, což lze dovodit z úvodních ustanovení obecné úpravy o zakladatelském právním jednání právnických osob, konkrétně pak z ustanovení § 123 odst. 2 občanského zákoníku, který praví, že „*pro zakladatelské právní jednání se vyžaduje písemná forma*“. Písemnou formu deklaruje i důvodová zpráva k ustanovením § 218 až 227 občanského zákoníku. Stanovy jsou pro spolek „*závaznou normou*“¹⁸, jsou pramenem spolkového práva, jak již bylo zmíněno v podkapitole 2.3. Stanovy každé soukromoprávní korporace jsou v podstatě smlouvou *sui generis*, která je však přijímána jistou zákonem stanovenou

¹⁶ § 1 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷ PLÍHAL, Tomáš. ZÁPIS SPOLKU DO SPOLKOVÉHO REJSTŘÍKU A JINÉ SUBJEKTY DO NĚJ ZAPISOVANÉ A V NĚM ZAPSANÉ [online]. 7.5.2014 [cit. 2018-02-16]. Dostupné z: <http://www.bulletin-advokacie.cz/zapis-spolku-do-spolkoveho-rejstliku-a-jine-subjekty-do-nej-zapisovane-a-v-nem-zapsane?browser=full>

¹⁸ Rozhodnutí NSS ČSR 22.118/24 (Boh. A. 4961/1925)

procedurou.¹⁹ Zároveň jsou považovány za určitý druh společenské smlouvy, což dodnes akceptuje jak právní teorie, tak judikatura.

Stanovy jsou podmínkou pro založení spolku. Oproti původní právní úpravě je to rozdíl, jelikož do účinnosti občanského zákoníku byla podmínka existence stanov a nutnost shody na nich pouze dovozována.²⁰ Stanovy jsou běžně veřejně dostupné ve sbírce listin ve veřejném rejstříku. Představují shodu na úpravě vnitřních poměrů spolku a jeho fungování mezi zakládajícími členy, případně dále mezi členy, kteří se na stanovách či jejich změnách dále podíleli. Nejednalo-li se o kogentní ustanovení, lze si některá takováto ustanovení upravit odlišně od zákona právě stanovami. Vstupem do spolku člen akceptuje tato vnitřní pravidla. Stanovy spolku tedy zavazují jeho členy, spolek jako takový, nikoliv však třetí osoby.

Spolky, resp. občanská sdružení, jejichž vznik je datován ještě před účinností občanského zákoníku (označovaného jako „nový“), tj. před 1.1.2014, měly povinnost přizpůsobit své stanovy dle požadavků nyní účinného občanského zákoníku z roku 2012, a jejich znění byly povinny doručit soudu vedoucí spolkový rejstřík, do něhož je spolek zapsán, nejpozději do 1.1.2017.

Stanovy spolku musí obsahovat alespoň název a sídlo spolku, účel spolku, práva a povinnosti členů vůči spolku, popřípadě určení způsobu, jak jim budou práva a povinnosti vznikat, a určení statutárního orgánu.²¹ Tyto nezbytně nutné náležitosti v následujících bodech stručně rozeberu.

2.6.1 Název

Jde o jeden ze základních údajů, jehož náležitosti jsou upraveny obecně, stejně jako pro další právnické osoby, a to v ustanoveních § 132 až 135 občanského zákoníku. Jedná se o jméno právnické osoby a odlišuje dostatečně jednu právnickou osobu od jiné osoby. Spolek může obsahovat jméno člověka, který má ke spolku zvláštní vztah, ovšem k užití jména takové osoby je nutný její předchozí souhlas.²²

¹⁹ ŠVESTKA, Jiří, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA, et al. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014, s. 671. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-370-8.

²⁰ § 218 Stanovy spolku. LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník: komentář* [online]. Praha: C.H. Beck, 2015, s. 1106-1116 [cit. 2018-02-27]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-529-9. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam#>.

²¹ § 218 zákona č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*, ve znění pozdějších předpisů

²² § 132 a § 133 zákona č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*, ve znění pozdějších předpisů

V ustanovení § 132 odst. 2 věty druhé občanského zákoníku je dále stanoveno, že název právnické osoby nesmí být klamavý. Název má být „zásadně pravdivý a přiměřený poměrům konkrétní právnické osoby“; a zároveň „má být volen tak, aby byl veřejnosti srozumitelný a aby vůči ní nepůsobil klamavě“.²³ Toto judikoval Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 20.5.2010, když rozhodoval o kasační stížnosti přípravného výboru občanského sdružení Komise pro cenné papíry (žalobce) směřující proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18.12.2009, ve kterém žalobce napadal rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky (žalovaná strana). Důvod této kasační stížnosti byl prostý – Ministerstvo vnitra odmítlo registraci občanského sdružení s názvem „Komise pro cenné papíry“, proti čemuž se zástupci jmenovaného občanského sdružení bránili prostřednictvím správní žaloby, ve které však nebyli úspěšní, když Městský soud v Praze jejich žalobu rozsudkem zamítl. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, Městského soudu v Praze i Nejvyššího správního soudu si byla svými výroky podobná, když nikdo z těchto orgánů nevyhověl zástupcům občanského sdružení, a to především z důvodů klamavosti názvu předmětného občanského sdružení. V této konkrétní situaci hrozilo, že v případě zaregistrování tohoto občanského sdružení budou třetí osoby uvedeny v omyl. Zároveň by byl ohrožen princip právní jistoty, který garantuje Ústava České republiky.

V právní úpravě spolků existuje ustanovení § 216 občanského zákoníku, které určuje, že: „*Název spolku musí obsahovat slova „spolek“, „zapsaný spolek“, postačí však zkratka „z. s.“*. Toto ustanovení systematicky navazuje na výše zmiňovaná ustanovení § 132 až 135 vztahující se k názvu právnických osob. Zákonodárce pomocí uvedených ustanovení rozlišuje jednotlivé právnické osoby, aby bylo již na první pohled zřejmé, o jakou formu právnické osoby se u konkrétní osoby jedná. Před přijetím občanského zákoníku tuto povinnost tehdejší občanská sdružení upravovaná zákonem o sdružování občanů však neměla, proto bývalo těžko zjistitelné, zda se vůbec jedná o právnickou osobu, a pokud ano, zda o občanské sdružení.

Zákon však nevylučuje, aby (nebude-li užití takových slov v rozporu klamavé nebo v rozporu se zákonem) spolek ve svém názvu užíval i jiná slova za účelem svého označení, jakými jsou např. svaz, klub, společnost, hnutí aj. Může

²³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 20.5.2010, sp.zn. 7 As 28/2016.

to být ale v některých kombinacích dosti matoucí vzhledem k tomu, že název je primární údaj, na základě kterého se veřejnost orientuje, zejména pak v případech, kdy lze spolek lehce zaměnit s pouhým sdružením spolků bez vlastní právní subjektivity^{24, 25}

2.6.2 Sídlo

Zákon v případě sídla spolků neuvádí žádné odlišnosti nebo specifikace, tudíž je třeba nahlédnout do obecné úpravy sídla právnických osob, tedy k ustanovením § 136 a 137 občanského zákoníku. K tomu je namístě zdůraznit, že v zakladatelském právním jednání, jakým stanovy jsou, postačí uvést název obce, avšak z hlediska splnění podmínek pro zápis právnické osoby do veřejného rejstříku (tedy pro samotný její vznik) je dle ustanovení § 136 odst. 2 občanského zákoníku potřeba uvést přesnou adresu sídla takovéto právnické osoby.

2.6.3 Účel

Občanský zákoník obecně ustanovuje (v ustanoveních § 144 odst. 1, 2), že každá právnická osoba musí být založena za nějakým účelem. Zákon stanoví, ke kterým účelům při splnění zvláštních podmínek lze právnickou osobu ustavit.²⁶

Účel je důležitým a základním znakem spolku, když určitý zvolený účel pak odůvodňuje smysl existence spolku. Právní úprava spolků ihned v jeho počátku reflektuje dobrovolný a samosprávný charakter spolku, v ustanovení § 217 občanského zákoníku pak určuje neziskový charakter spolku. Účel, který je vyjádřený ve stanovách spolku, představuje společný zájem jeho členů. Tedy každý, kdo bude do určitého spolku vstupovat, souhlasí s jeho účelem. Zároveň vstupuje do takového spolku proto, aby tento společný účel (zájem) smysluplně realizoval. Společným zájmem členů pak může být jak zájem soukromý, tak zájem veřejný. Toho, co soukromý či veřejný zájem vlastně znamená, se ale přesně dobrat nelze. Neexistují totiž jednoznačné definice nebo alespoň interpretace k těmto pojmům.

Účel je důležitý i pro osoby, které spolek navenek zastupují – tedy pro členy jeho orgánů. Člen orgánu spolku, který obstarává určité záležitosti, je povinen dle

²⁴ např. „svaz spolků“ nebo „spolkový svaz“.

²⁵ ŠVESTKA, Jirí, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA, et al. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014, s. 664-667. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-370-8.

²⁶ § 144 odst. 1 a 2 zákona č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*, ve znění pozdějších předpisů

ustanovení § 159 odst. 1 občanského zákoníku vykonávat svou funkci s nezbytnou loajalitou, potřebnými znalostmi a pečlivostí. Z hlediska toho je patrné, že člen orgánu spolku by měl sledovat prospěch a zájem spolku, za který vystupuje. Při porušení svých povinností je pak povinen k náhradě újmy, pokud spolku nějaká vznikla. A povaha těchto povinností je sledována především z hlediska účelu takového spolku. Modelovým příkladem k naplňování účelu spolku by mohl být případ, kdy předseda menšího spolku zakoupí pro tento spolek nový padák, přičemž se ale jedná o spolek, jehož hlavním účelem je sdružování nadšenců basketbalu. Bude zde pak posuzována řada otázek např. cena padáku, soulad se zákonem i stanovami spolku, především pak ale bude nákup posuzovaný z hlediska účelu spolku. V tomto případě by předseda s takovýmto nákupem spíše neuspěl, jelikož k naplňování účelu basketbalového spolku může padák sloužit asi sotva. Pokud by se však jednalo o spolek parašutistů, je nepochybné, že k naplňování účelu spolku je tento nákup přínosný.

Z hlediska zákonných či jiných omezení v souvislosti s vymezením účelu spolku je volba účelu v zásadě volná. I přesto existují určité mantinely, ve kterých se musí vymezený účel spolku pohybovat. Zákon obecně (ustanovením § 145 odst. 1 občanského zákoníku) zakazuje „založit právnickou osobu, jejímž účelem je porušení práva nebo dosažení nějakého cíle nezákonným způsobem“²⁷, přičemž dále uvádí demonstrativní výčet účelů, k nimž právnickou osobu založit nelze (např. popření nebo omezení osobních, politických či jiných práv osob pro některý z diskriminačních důvodů; dále pro rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti; nebo za účelem podpory násilí). Kromě toho je dále zakázáno i založení právnické osoby ozbrojené nebo s ozbrojenými složkami, ledaže by se jednalo o zbraně v souvislosti se zákonnou podnikatelskou činností nebo činností sportovní či mysliveckou. Pokud pak soud shledá jednání zakladatelů spolku v rozporu s takovými omezeními, bude právnická osoba na základě ustanovení § 129 občanského zákoníku i bez návrhu prohlášena za neplatnou. V poslední řadě je ustanovením § 217 občanského zákoníku vyloučeno založení spolku, který bude veden za účelem dosahování a přerozdělování zisku. To ovšem není vyloučeno v případě, že se bude jednat o vedlejší činnost spolku, nikoliv o činnost hlavní.²⁸

²⁷ § 145 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

²⁸ RONOVSÁ, Kateřina a kol. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praha: Leges, 2014, s. 53-54. Praktik (Leges). ISBN 978-80-7502-020-8.

2.6.4 Práva a povinnosti členů vůči spolku

Občanský zákoník stanovuje, aby byla mezi spolkem a jeho členy vymezena práva a stanoveny povinnosti, to však pouze velice obecně. Ponechává tak velkou autonomii samotnému spolku i v této oblasti spolkového práva. Právy a povinnostmi členů vůči spolku a členstvím ve spolku jako takovým se budu zabývat v následující kapitole (konkrétně pak v podkapitole 3.3 Práva a povinnosti členů spolku), i proto nebudu toto ustanovení § 218 písm. c) občanského zákoníku nyní více rozebírat.

2.6.5 Statutární orgán

V ustanovení § 218 občanského zákoníku, konkrétně pak v jeho písm. d), je uvedeno, že stanovy při založení spolku musí obsahovat alespoň určení statutárního orgánu. Obecně je statutárním orgánem takový orgán, který sestává z osob oprávněných jednat za spolek, přičemž taková osoba může být i jen jedna (pak jde o monokratický nebo také individuální statutární orgán spolku), nebo osob více (kolegiální orgán). Zákon v ustanovení § 244 občanského zákoníku označuje kolektivním orgánem výbor, a individuálním orgánem pak předsedu spolku. Z důvodové zprávy k tomuto ustanovení však vyplývá, že se jedná pouze o navrhované názvy, a není vyloučeno, aby si spolek takové orgány pojmenoval jinak.²⁹

V případě spolků se jedná o stručnější úpravu, než jak tomu bylo za účinnosti zákona o sdružování občanů do konce roku 2013, kdy bylo požadováno (ve smyslu ustanovení § 6 odst. 2 písm. d) zákona o sdružování občanů), aby ve stanovách byla uvedena mj. i ustanovení, jaké jsou orgány sdružení, způsob organizace takových orgánů, včetně určení orgánů a funkcionářů oprávněných jednat jménem tehdejších občanských sdružení.³⁰

To, jaký počet a jaké orgány (nejen statutární) budou ve stanovách vymezeny, je čistě na posouzení zakladatelů spolku, jde jen o jejich shodu. Kritériem pro určení počtu orgánů bývá povětšinou velikost samotného spolku, resp. předpokládaný počet členů v zakládaném spolku. U větších spolků se tedy lze setkat i s několika orgány, ty mohou mít povahu orgánu zákonodárného, soudního či výkonného. Statutární orgán potom zpravidla bývá orgánem zákonodárným,

²⁹ Důvodová zpráva k zákonu č. 89/2012 Sb., §§ 243 až 246

³⁰ § 6 odst. 2 písm. d) zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění účinném do 31.12.2013

a může být ustanoven např. volbou, jmenováním, losem nebo i jinými způsoby. Jako statutární orgán pak bývá označována např. valná hromada, členská schůze, předseda (příklad monokratického orgánu), výbor atd. Statutární orgán je tvořen osobami fyzickými nebo právníckými, právníckou osobu pak zastupuje člen jejího statutárního orgánu.

Organizace spolku je v podstatě na spolku samotném, aby byla zachována zásada autonomie vůle. Zákon vymezuje některé orgány, které označujeme jako povinné, a další, nepovinné orgány spolku. Mezi ty povinné patří již výše zmíněný statutární orgán spolku, ať už jako kolektivní nebo individuální, a dále pak nejvyšší orgán spolku. Ten jedná za spolek navenek, a platí o něm zákonné ustanovení (§ 247 odst. 3 občanského zákoníku), které říká, že nejvyšším orgánem spolku je členská schůze, pokud není stanovami určeno něco jiného.³¹ Dalšími orgány, které ale nejsou pro spolek orgány povinnými, jsou kontrolní a rozhodčí komise. Kontrolní komise je upravena ustanoveními § 262 až 264 občanského zákoníku, je tvořena minimálně třemi členy, a není-li stanovami určeno jinak, je volena a odvolávána členskou schůzí. Dohlíží na spolek zejména z hlediska řádného vedení spolkových záležitostí a vykonávání činností spolku v souladu se stanovami a právními předpisy. Rozhodčí komise, která je upravena ustanoveními § 265 až 267 občanského zákoníku, je pak zpravidla tvořena rovněž třemi členy, a rozhoduje a zabývá se například spory mezi členem a spolkem týkající se placení členských příspěvků nebo sporů o vyloučení člena spolku.

³¹ § 247 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*, ve znění pozdějších předpisů

3 Členství ve spolku

Každý spolek je korporací. Je proto charakterizován tím, že má členy. Dle ustanovení § 210 odst. 1 občanského zákoníku je korporace právnická osoba, která je tvořena právě společenstvím osob, přičemž platí fikce (ve smyslu ustanovení § 210 odst. 2 občanského zákoníku), že na právnickou osobu o jednom členu se taktéž hledí jako na korporaci.³² Právní úprava spolků však požaduje minimálně tříčlennou základnu spolku. V případě, že by počet členů korporace (spolku) klesl pod tři, a nezjedná-li spolek sám nápravu, je to dle ustanovení § 211 odst. 2 občanského zákoníku důvod pro zrušení korporace (spolku) soudem, a to i bez návrhu.

3.1 Obecně o členství

Členství je soukromoprávním vztahem mezi spolkem a jeho členem. Obsahem tohoto vztahu jsou vzájemná práva a povinnosti člena, která plynou zejména ze spolkových stanov, v omezené míře také ze zákona. I u členství jsou zachovány soukromoprávní principy, především pak principy autonomie a dobrovolnosti členství.³³

Členem spolku může být jak fyzická, tak právnická osoba. Musí se tedy jednat o nositele právní subjektivity.³⁴ Za takovou právnickou osobu jedná, dle ustanovení § 232 odst. 2 občanského zákoníku, její statutární orgán, neurčí-li právnická osoba jiného zástupce (např. prostřednictvím plné moci k výkonu členského mandátu ve spolku).

Členství ve spolku je založeno na principu osobního členství. Členství je tedy vázáno na osobu člena, a je u něj vyloučen (dle § 232 odst. 1 občanského zákoníku) přechod v rámci právního nástupnictví.³⁵ Zákonodárce v této oblasti zvolil logickou úvahu, když jen členové spolku mají zájem účastnit se osobně na aktivitách, které spolek zahrnuje. Případný právní nástupce již zemřelého člena FAČR (jejíž právní forma je spolek) by zřejmě neměl zájem být členem, když se jím dosud sám nestal a ani stát nechtěl, a navíc o tento sport ani nejeví zájem. I v rámci tohoto ustanovení může dojít k výjimce, když občanský zákoník

³² § 210 odst. 1, 2 zákona č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*, ve znění pozdějších předpisů.

³³ RONOVSÁ, Kateřina a kol. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praha: Leges, 2014, s. 109. Praktik (Leges). ISBN 978-80-7502-020-8.

³⁴ SVEJKOVSKÝ, Jaroslav a kol. *Právní osoby v novém občanském zákoníku: komentář : [§ 118-418]*. V Praze: C.H. Beck, 2013, s. 213-214. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-445-2.

³⁵ § 232 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*, ve znění pozdějších předpisů.

umožňuje, aby si stanovy spolku upravily i jiný vznik členství, kdy nemusí být samotné členství pevně spojeno s osobou člena. Pokud si toto však spolek ve svých stanovách neupraví, platí zákon, a členský přechod či převod bude vyloučen.³⁶

Obecně u spolků, resp. u členství ve spolcích, platí absence majetkové povahy. V praxi to znamená, že člen není povinen poskytnout jakýkoliv majetkový vklad, zároveň ale při ukončení členství ve spolku takový člen nemá vůči spolku žádný majetkový nárok. Stanovy mající povahu smlouvy, kterou mezi sebou uzavírají zakladatelé spolku (později přistupující členové k nim přistupují), mohou dále upravovat povinnost členů platit příspěvky, které pak slouží k úhradě nákladů na správu spolků a na tu kterou spolkovou činnost. Na vrácení takých příspěvků člen nemá žádný nárok.³⁷

3.2 Vznik členství

Členství ve spolku může vzniknout ve dvou obdobích – okamžikem vzniku spolku anebo po vzniku spolku. Prvořadá je možnost, kdy členství vznikne zakladatelům spolku spolu s okamžikem vzniku samotného spolku, tj. převážně dnem zápisu do spolkového rejstříku. Zakladatelé spolku se stávají jeho prvními členy automaticky, není-li dohodnuto splnění dalších podmínek. Je-li spolek zakládán na ustavující schůzi, zakládajícími členy jsou všichni ti, kteří se zapsali na listinu přítomných, splňují podmínky pro členství dle stanov, a zároveň nehlasují proti přijetí návrhu stanov tohoto spolku a neodstoupili od členské přihlášky.³⁸

Další možností přijetí osoby za člena je na základě dvoustranného právního jednání, přičemž musí být projevena vůle stát se členem spolku. Zároveň je potřeba souhlasu takového spolku.³⁹ Takové právní jednání je (dle ustanovení § 570 odst. 1 občanského zákoníku) obecně přihláška podaná osobou, která má zájem stát se členem spolku, a která je vůči spolku účinná okamžikem, kdy spolku dojde.⁴⁰

³⁶ ELIÁŠ, Karel a kol. *Občanské právo pro každého: pohledem (nejen) tvůrců nového občanského zákoníku*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, s. 131. ISBN 978-80-7478-013-4.

³⁷ PETROV, Jan a kol. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2017, s. 294. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-653-1.

³⁸ PETROV, Jan a kol. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2017, s. 295-296. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-653-1.

³⁹ RONOVSÁ, Kateřina a kol. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praha: Leges, 2014, s. 110. Praktik (Leges). ISBN 978-80-7502-020-8.

⁴⁰ § 570 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*, ve znění pozdějších předpisů.

Obecně však pro obě varianty platí, že nikdo nesmí být k účasti ve spolku nucen. Členství nemůže vznikat ani na základě ustanovení o právní události uvedené ve stanovách, kupříkladu členství nemůže vzniknout na základě právní události, jakou je například narození či přistěhování se.⁴¹ Je na místě však zmínit vyvratitelnou právní domněnku v ustanovení § 234 občanského zákoníku, na základě které „vznikem členství v pobočném spolku vzniká i členství v hlavním spolku“⁴². Platí zde totiž princip akcesority pobočného spolku vůči hlavnímu spolku. Opět je zde však možnost omezit práva a povinnosti člena pobočného spolku vůči spolku hlavnímu.

Na členství v konkrétním spolku neexistuje právní nárok. K tomu došel i Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí⁴³ roku 2007, když se připojil k názoru odvolacího soudu, že na členství v tehdejší mysliveckém sdružení nemají dovolatelé právní nárok navzdory tomu, že několik měsíců před podáním žádosti (příhlášky) vystupovali jako tzv. čekatelé na členství. Zároveň pak zdůraznil dobrovolnost tehdejších občanských sdružení, která si mohou volně, avšak v souladu se zákonem, upravit podmínky pro přijímání svých členů. Toto pojetí pak bylo přejato i po účinnosti nového občanského zákoníku. I tato problematika ale není bez výjimky.⁴⁴ Naproti tomu zde mohou být některé, jinak diskriminační, důvody pro nepřijetí za člena, a to například za situace, kdy spolek mladých žen nepřijme za svého člena postaršího muže právě z důvodu pohlaví. Nešlo by totiž o osoby se stejnými zájmy, a těžko by se pak zájmy těchto členů, resp. členek ve spolku prosazovaly a naplňovaly. V případě spolků s obecným účelem, jakými jsou například sportovní spolky, by ovšem k diskriminaci, např. z důvodu barvy pleti či národnosti, docházet nemělo. Podmínky pro přijetí členů si tedy spolky upravují v rámci zákonné úpravy samy. Aby se osoba mohla stát členem spolku většinou postačí podání členské přihlášky a zaplacení členského příspěvku na určité období. V některých spolcích je však potřeba k přijetí nových členů usnesení některého z orgánů spolku. Obecně ale nemůže být po uchazeči vyžadováno,

⁴¹ PETROV, Jan a kol. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2017, s. 297. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-653-1.

⁴² § 234 zákona č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*, ve znění pozdějších předpisů.

⁴³ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25.9.2007, sp.zn. NS 28 Cdo 3569/2007.

⁴⁴ Např. ustanovení § 32 odst. 6 zákona č. 449/2001 Sb., *o myslivosti*, ve znění pozdějších předpisů: „Pokud je honitba pronajata mysliveckému sdružení, je toto myslivecké sdružení povinno upřednostnit přihlášky členství podané vlastníky, popřípadě nájemci honebních pozemků této honitby.“.

aby splnil podmínky, které by mohly vést k protiprávnímu jednání či obecně nemravnému jednání.⁴⁵

Členství ve spolku nemusí být nutně téhož druhu. Různé druhy členství si může vymežit každý spolek zvlášť, a to prostřednictvím svých stanov. V praxi to znamená, že každému takovému druhu mohou být přiznávána různá práva a různé povinnosti. Jako příklad lze uvést FAČR, která ve svých stanovách, konkrétně pak v článku 9 odst. 2., dělí členství na tzv. „základní“ a „zvláštní“.⁴⁶ Dále je upraveno, že zvláštní práva a povinnosti mají pouze skupinově určení členové asociace; těmi mohou být např. hráč, trenér, rozhodčí, delegát či členské kluby. Ostatní, stanovami nejmenovaní členové asociace, mají pouze základní práva a povinnosti.

3.3 Práva a povinnosti členů spolku

Vymezení práv a povinností je jednou z povinných a hlavních náležitostí stanov spolku. Prostřednictvím nich dochází k naplňování účelu spolku. Předchůdce občanského zákoníku, zákon o sdružování občanů, oblast práv a povinností členů vůči spolku v podstatě neupravoval, když stanovil, že vymezení práv a povinností členů je povinnou náležitostí stanov. Co naopak tehdejší zákon o sdružování občanů upravoval, bylo právo na soudní ochranu proti rozhodnutí občanských sdružení. Další práva dovozovaly soudy svými rozhodnutími ve vztahu k přezkumu spolkových rozhodnutí.⁴⁷ Zákonodárce se při tvorbě nové právní úpravy v oblasti spolků některými takovými rozhodnutími soudů inspiroval, a upravil toho více než dosavadní zákon o sdružování občanů. Některá ustanovení vymežil jako ustanovení dispozitivní. Ta jsou využívána až ve chvíli, pokud samotné stanovy neurčí něco jiného. Najdeme zde i ustanovení kogentní, například pro oblast ochranných práv člena, patří mezi ně například právo vystoupit ze spolku.⁴⁸

⁴⁵ PETROV, Jan a kol. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2017, s. 297. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-653-1.

⁴⁶ Stanovy FAČR. *Fotbalová asociace České republiky* [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/177?category=1>.

⁴⁷ Nejvyšší soud například ve svém rozhodnutí judikoval, že je nepřípustné měnit ohlášený pořad schůze, pakliže na ní nejsou přítomni všichni členové. Viz Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 25.7.2007, sp.zn. 28 Cdo 945/2005.

⁴⁸ RONOVSÁ, Kateřina a kol. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praha: Leges, 2014, s. 111-114. Praktik (Leges). ISBN 978-80-7502-020-8.

Je však namístě, aby si spolek sám vymezil více než jen zákonné minimum práv a povinností (postavení členů vůči spolku). Z obecné právní úpravy o korporacích, konkrétně z ustanovení § 212 občanského zákoníku, vyplývá, že člen spolku se zavazuje chovat vůči němu čestně, a že bude zachovávat jeho vnitřní řád. Z druhé strany je spolku zakázáno (ve smyslu ustanovení § 212 odst. 1 občanského zákoníku) bezdůvodně zvýhodňovat či naopak znevýhodňovat některého z členů; musí šetřit jeho členská práva i oprávněné zájmy.⁴⁹ Není vyloučena ani možnost, že stanovy spolku nepřiznají svým členům práva žádná, a dokonce jim neurčí ani žádné povinnosti. Stále ovšem platí již výše zmíněné obecné ustanovení o čestnosti a zachovávání vnitřního řádu korporace (spolku). Co se rozumí vnitřním řádem, není přesně upraveno. Lze však dovodit, že se jedná o zachovávání vnitřních předpisů a již ustálených zvyklostí uvnitř korporace.⁵⁰

K vymezení druhů práv a povinností jsem se inspirovala komentářem k občanskému zákoníku JUDr. Petra Lavického, PhD. a kol. Mezi práva členů vůči spolku tedy můžeme zařadit:⁵¹

a) *práva na spolurozhodování* o činnosti spolku, zejména prostřednictvím aktivní a pasivní účasti na ustavování orgánů a rozhodování spolků;

b) *užívací práva* ve vztahu k majetku spolku (oproti povinnosti placení členských příspěvků), například prostřednictvím užívání sportovišť (fotbalového hřiště), pomůcek (míč, pumpičky, švihadla), nemovitostí spolku (budova, ve které je umístěna tělocvična a zázemí pro sportovce a realizační tým); nebo i právo účastnit se přednášek či kulturních akcí, které spolek organizuje;

c) *ochranná práva člena*, který může kdykoliv vystoupit ze spolku nebo požadovat po něm náhradu škody i prostřednictvím soudu.

Z občanského zákoníku pak lze dále dovodit i další práva, jako například právo přispívat k naplňování společného zájmu, zejména prostřednictvím dosahování účelu spolku; právo na vyloučení člena ze spolku úzce související

⁴⁹ § 212 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁰ SVEJKOVSKÝ, Jaroslav a kol. *Právníkové osoby v novém občanském zákoníku: komentář* : [§ 118-418]. V Praze: C.H. Beck, 2013, s. 183-184. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-445-2.

⁵¹ § 218 Stanovy spolku. LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník: komentář* [online]. Praha: C.H. Beck, 2015, s. 1106-1116 [cit. 2018-02-27]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-529-9. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam#>.

s ochranou člena spolku před rozhodnutím orgánu spolku, mezi které mj. spadá právo seznámit se s takovým návrhem na vyloučení; právo podat návrh na přezkoumání vyloučení jinému orgánu spolku či soudu; dále právo na obecnou soudní ochranu, na základě které soud může rozhodnout o neplatnosti rozhodnutí některého z orgánů spolku. Posledním zde zmíněným právem je pak právo člena vystoupit ze spolku. Toto právo vychází již ze zásady dobrovolnosti. Stanovy však mohou vytvořit i situaci, kdy některá práva jsou zároveň povinnostmi, např. právo a povinnost účastnit se aktivně dosahování účelu spolku.⁵²

Povinnosti členů pak lze rozdělit na *majetkové* a *osobní*. Mezi ty majetkové spadá již výše zmíněné placení členských příspěvků, které by mělo proběhnout vždy řádně a včas. Mezi osobní zejména povinnost člena účastnit se členské schůze, povinnost plnit stanovenou funkci, ale i zachování loajality a věrnosti spolku.⁵³ Dále potom například i povinnost účastnit se aktivně dosahování účelu spolku nebo povinnost účastnit se členské schůze.⁵⁴ Tyto dva příklady však můžeme zrovna zařadit mezi již výše zmíněný případ, kdy se může jednat jak o povinnost, tak i o právo.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že je čistě na spolku, jaká práva a povinnosti svým členům vymezí. Zákon předpokládá autonomii spolků, proto ponechává především na nich, aby si, i dle své povahy, tyto povinné náležitosti, které jsou součástí stanov, vymezily.

3.4 Členský příspěvek

Jednou ze základních členských povinností je placení členského příspěvku. Ten je určen buď přímo stanovami, nebo je prostřednictvím nich odkázáno na konkrétní orgán spolku, který výši členského příspěvku určí. Jde jistě o přijatelnější variantu vzhledem k tomu, že výše členského příspěvku se může často měnit, což by v praxi znamenalo s každou změnou výše členského příspěvku měnit zároveň i stanovy.

⁵² RONOVSÁ, Kateřina a kol. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praha: Leges, 2014, s. 111-112. Praktik (Leges). ISBN 978-80-7502-020-8.

⁵³ § 218 Stanovy spolku. LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník: komentář* [online]. Praha: C.H. Beck, 2015, s. 1106-1116 [cit. 2018-02-27]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-529-9. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam#>.

⁵⁴ RONOVSÁ, Kateřina a kol. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praha: Leges, 2014, s. 113. Praktik (Leges). ISBN 978-80-7502-020-8.

Právní úprava účinná do 31.12.2013 ve svých ustanoveních placení členských příspěvků nijak nezahrnovala. Zákon se jimi také nijak více nezaobírá, nicméně je v ustanovení § 235 občanského zákoníku alespoň zmiňuje, a ponechává jejich úpravu dále na spolecích samotných.

Spolu s výší příspěvků se určí i jejich splatnost a způsob, jakým budou členské příspěvky hrazeny. Není neobvyklá skutečnost, že výše příspěvků v rámci jednoho spolku je rozdílná pro různé skupiny členů, ať už rozdělených dle rozsahu práv a povinností, které členové mají, nebo na základě jiných kritérií. Například právnické osoby zpravidla hradí více, než osoby fyzické; děti, studenti či důchodci méně než dospělí; čestní členové spolku dokonce nemusí hradit vůbec nic. V případě neplnění příspěvkové povinnosti může dojít k sankcím, přičemž v těch nejzávažnějších případech může dojít až k ukončení členství (pověštinou u člena, který hradí se zpožděním, nebo nehradí vůbec).⁵⁵ Spolek ovšem může všem svým členům placení příspěvků i zcela odpustit, což se stává mnohdy jen u spolků, jejichž příjem je zajišťován například z vedlejší podnikatelské činnosti. Neměla by však nastat situace, kdy bude placení členských příspěvků odpouštěno pouze některým osobám. Mohlo by pak totiž docházet k porušení ustanovení § 212 odst. 1 občanského zákoníku o zvýhodňování některých členů.⁵⁶ Je proto třeba vymezit přesná, a především objektivní pravidla, jak lze odpuštění placení členských příspěvků dosáhnout, aby bylo zaručeno všem členům stejně, a žádného člena nezvýhodňovala.

Spolek může svým novým členům určit, aby při vstupu do spolku splatili prvotní členské příspěvky větší částkou, než kterou běžní členové spolku aktuálně platí. Nelze však tento institut zaměňovat s vkladovou povinností, která je zavedena u obchodních korporací majetkového typu. Na rozdíl od nich totiž spolek žádné „vklady“, které jeho členové do spolku poskytnou, nevrací, a to ani při zániku členství ve spolku. Spolkům, resp. jeho členům, není zákonem uložena žádná vkladová povinnost. Zákon ale nezakazuje peněžní prostředky pocházející z řad členů spolku označovat jako „vklady“. Je potřeba ale myslet na to, že z těchto členských vkladů/příspěvků nevyplývají žádné podíly na výnosech.

⁵⁵ SVEJKOVSKÝ, Jaroslav a kol. *Právníky osoby v novém občanském zákoníku: komentář* : [§ 118-418]. V Praze: C.H. Beck, 2013, s. 217-218. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-445-2.

⁵⁶ § 212 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*, ve znění pozdějších předpisů.

3.5 Zánik členství

Občanský zákoník stanoví, že „členství ve spolku zaniká vystoupením, vyloučením, nebo dalšími způsoby uvedenými ve stanovách nebo v zákoně.“⁵⁷ Dalším způsobem zániku členství uvedeným v zákoně je smrt člena, resp. zánik právnické osoby, která je členem spolku. V neposlední řadě, neurčí-li stanovy něco jiného, členství zaniká při nezaplacení členských příspěvků, a to automaticky. Členství pak logicky zanikne i pokud dojde k samotnému zániku spolku. Tím zaniká automaticky i členství ve spolku pobočném.

Ve stanovách samotných, jak již výše zmíněné ustanovení občanského zákoníku uvádí, si spolek taktéž může vymezit vlastní podmínky pro zánik členství, resp. podmínky, za jakých členem spolku býti nelze, a proto musí dojít k odloučení člena od spolku. Kupříkladu stanovy Fotbalové asociace České republiky ze dne 2.6.2017⁵⁸ v článku 12 určují, že členství fyzické osoby zaniká *na základě oznámení člena o tom, že dobrovolně ukončuje své členství v Asociaci*, a dále z důvodu neuhrazení či dokonce i opožděného uhrazení členského příspěvku, na základě rozhodnutí orgánu (v tomto případě „výkonného výboru“) v případě *zvláště hrubého nebo opakovaného porušení základních i zvláštních členských povinností*. Konečně je zde zmíněn i zánik členství smrtí takové fyzické osoby. U právnických osob platí zánik členství právním zánikem této právnické osoby, ovšem není zde zahrnuta varianta za nesplacený členský příspěvek. Oproti ustanovením pro fyzické osoby je zde však navíc varianta vyloučení právnické osoby z důvodu pravomocného rozhodnutí soudu, pokud takováto právnická osoba byla odsouzena za úmyslný trestný čin, nebo bylo rozhodnuto o jejím úpadku.

3.5.1 Vyloučení člena ze spolku

Jak vidno, ve stanovách si lze upravit zánik členství i z důvodu nezaplacení členského příspěvku. Obecně (není-li ve stanovách uvedeno jinak), nebyl-li členský příspěvek splacen ani v orgánem spolku stanovené dodatečné lhůtě, a byl-li člen na možnost vyloučení upozorněn, může dojít k jeho vyloučení. Jestliže však ve stanovách není určena ani výše příspěvku, ani jeho splatnost, a dokonce není ani určen orgán, který má tyto náležitosti (výši a splatnost) stanovit, není možné, aby platba členských příspěvků byla po členech vůbec požadována, natož pak aby

⁵⁷ § 237 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁸ Stanovy FAČR. *Fotbalová asociace České republiky* [online]. [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/177?category=1>.

na základě následného nesplacení „neexistujícího“ příspěvku byl takovýto člen vyloučen.

Dle ustanovení § 239 odst. 1 může spolek člena vyloučit pouze za předpokladu, že člen porušil povinnosti vyplývající z členství, a to závažně, a nezjednal ani po výzvě spolku v přiměřené lhůtě nápravu. Taková výzva pak „*musí obsahovat alespoň (skutkové) vymezení členské povinnosti, jejíhož porušení se člen dopouští, jakož i konkrétní označení následků, které jsou s dalším porušováním dané povinnosti spojeny (možnost vyloučení z družstva)*“⁵⁹. Nelze-li však následky, které byly členem způsobeny, odstranit, nebo jsou-li stanovami určeny další důvody, není takovéto výzvy vůbec zapotřebí.⁶⁰ Spolek si ve svých stanovách může v mezích zákona upravit ledasco, pravidla pro vyloučení člena (zejména pak důvody nebo formální postup při vylučování) pak nejsou výjimkou.

V případě, kdy by došlo k vyloučení člena i přesto, že spolek na jeho vyloučení neměl právo, může se člen proti takovému rozhodnutí bránit. Nejvyšší soud České republiky ve svém rozhodnutí z roku 2009 připustil možnost, aby se člen domáhal určení členství ve spolku, ze kterého byl vyloučen, a to prostřednictvím civilní žaloby podle ustanovení § 80 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, když v právní větě tohoto rozhodnutí říká: „*Člen občanského sdružení je oprávněn domáhat se ve smyslu ustanovení § 80 písm. c/ o. s. ř. určení svého členství.*“⁶¹ Znění tohoto ustanovení však bylo ke dni 1.1.2014 změněno.⁶² V současné úpravě týkající se soudní ochrany členství existuje ustanovení § 242 občanského zákoníku, které umožňuje vylučovanému členovi, aby do tří měsíců od doručení rozhodnutí o vyloučení navrhnul soudu, aby rozhodl o neplatnosti takového vyloučení. Soud poté v případě, že člen byl vyloučen neoprávněně, rozhodne o jeho setrvání ve spolku. Jako příklad rozhodnutí, které vedlo ve prospěch vyloučeného člena, lze uvést případ občanského sdružení, které vyloučilo svého člena proti jeho vůli a bez uvedení důvodu. Toto občanské sdružení ještě předtím pozměnilo své stanovy

⁵⁹ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 21.12.2010, sp.zn.29 Cdo 4002/2009

⁶⁰ KINDL, Milan, Zdeněk ERTL, Nikola FORMANOVÁ, Tomáš KINDL a Alexander ŠÍMA. *Úskalí spolkového práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, s. 232. ISBN 978-80-7380-642-2.

⁶¹ Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 21.10.2009, sp.zn. 28 Cdo 1919/2009

⁶² § 80 zákona č. 99/1963 Sb., *občanský soudní řád*, ve znění pozdějších předpisů: „*Určení, zda tu právní poměr nebo právo je či není, se lze žalobou domáhat jen tehdy, je-li na tom naléhavý právní zájem.*“

tak, že k vyloučení jeho člena nebylo potřeba uvádět žádné důvody. Na základě takového ustanovení stanov pak svého člena na valné hromadě hlasováním přítomných členů vyloučil, bez uvedení důvodu. Vyloučený člen, který měl zájem ve sdružení setrvat, se tedy proti takovému rozhodnutí rozhodl bránit. Celý spor se dostal až k Nejvyššímu soudu, který rozhodl ve prospěch tohoto člena s odůvodněním, že jeho vyloučením z občanského sdružení bez uvedení důvodu došlo k porušení ustanovení čl. 20 odst. 1 Listiny, ve kterém je zakotveno právo svobodně se sdružovat. Toto porušení vyslovil i u posledního znění schválených stanov, které možnost vyloučení člena bez uvedení důvodu připouštějí. Nejvyšší soud tedy zrušil rozhodnutí odvolacího soudu, a věc s jeho právním názorem vrátil k dalšímu řízení.⁶³ Tímto rozhodnutím tedy došlo k potvrzení požadavku, aby spolky, jež chtějí z řad svých členů některého vyloučit, svými stanovami a postupy neporušovaly základní práva a svobody stanovené Listinou, byť se zdají býti v souladu se zákonem (v tomto případě s občanským zákoníkem, který i v této oblasti ponechává spolkům celkem velkou autonomii).

3.5.2 Vystoupení člena ze spolku

Právo na sdružování se ve spolecích je zaručeno Listinou každému. Lze proto konstatovat, že je čistě na členu samotném, zda ve spolku má zájem dále setrvat, či nikoliv. Pokud se rozhodne pro vystoupení ze spolku, nesmí mu být bráněno.

Aby člen mohl ze spolku vystoupit, je povinen učinit projev své vůle, že v tomto spolku již nadále nechce setrvat, a to zcela dobrovolně. Spolek proto nesmí takové ustanovení, které by svým členům zakazovalo ze spolku vystoupit, ve svých stanovách zakotvit. Zároveň nelze ani určit, že ze spolku lze vystoupit pouze za určitých okolností taxativně vymezených ve stanovách. V případě, že by přesto některé spolky tato ustanovení ve svých stanovách uváděly, byly v této části neplatné jak pro rozpor se zákonem, tak pro rozpor s veřejným pořádkem. Navíc by se mohlo jednat o důvod pro zrušení takového spolku soudem, a to i bez návrhu, načež by, nezjednal-li by spolek nápravu, došlo k nařízení jeho likvidace.

Není však vyloučeno, aby byly stanovami spolku určeny podmínky, za jakých lze ze spolku vystoupit. Například může být stanovena určitá lhůta, po jejímž uplynutí účinky vystoupení teprve nastanou. To se děje například v případech, kdy se spolek potřebuje na tuto změnu, tj. odchod člena, připravit. Dále

⁶³ Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 14.12.2010, sp.zn. 28 Cdo 2976/2010.

spolek může určit požadavky na právní jednání, které má vystupující člen před vystoupením provést, zejména pak jeho formální náležitosti. Například tedy může stanovit, že právní jednání, které vystupující člen uskutečňuje, musí být formou písemného prohlášení, které musí být spolku doručeno.

Členské příspěvky, které byly vystupujícím členem dosud zaplacený, se nevrací. Vystupující člen má ale právo vzít zpět svůj majetek, který do spolku vnesl, a který spolek po dobu jeho členství užíval. Toto vrácení majetku člena může být provedeno i formou tzv. majetkového vypořádání.⁶⁴

⁶⁴ KINDL, Milan, Zdeněk ERTL, Nikola FORMANOVÁ, Tomáš KINDL a Alexander ŠÍMA. *Úskali spolkového práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, s. 226-231. ISBN 978-80-7380-642-2.

4 Právo a sport

Sport více či méně provází každého z nás. Stejně tak si každý z nás představí pod sportem něco trochu jiného, zaujímáme k němu někdy rozdílné názory. „*Sport má v České republice bohaté tradice, jedná se především o sport organizovaný ve spolcích, který byl vždy vnímán jako specifická součást naší národní kultury.*“⁶⁵ Nelze zapomenout ani na mezinárodní prestiž, kterou stát získává vzhledem ke sportovním výsledkům, které vyprodukuje naši sportovci v mezinárodních soutěžích. Jsou pak motivací pro další generace, zejména pro ty nejmenší, teprve začínající sportovce.

Odpověď na otázku „co je vlastně sport“ si může odpovědět každý po svém, z hlediska námi upřednostňovaných aspektů – rozsah pohybové aktivity, forma relaxace, sociální kontakt s jinými, vliv na zdraví atd. Někteří na sport pohlížejí i z hlediska peněz, jelikož sport je stále více finančním magnetem, například formou sponzoringu, sázek apod. Svůj pozitivní význam má sport i v oblasti hospodářství státu. Stát díky „sportovnímu průmyslu“ vygeneruje mnohem více finančních prostředků, které pak může dále poskytovat jakožto dotace na jeho další podporu a rozvoj.

Sport, zejména pak jeho jednotlivá odvětví, potřebuje svou úpravu, a to především z toho důvodu, jak hojně sport zasahuje mezi nás všechny i přesto, že můžeme být sportovci jen pasivně, tzv. sportovci „duchem“ či jako diváci. Je proto vhodné si na úvod nastínit sport z hlediska pojmosloví.

4.1 Pojem sport

Pojem „sport“ vychází z latinského slova *deportare*, jehož překlad znamená „bavit se“. Z tohoto latinského výrazu se následně vytvořilo francouzské a anglické slovíčko *desport*, resp. *disport*.⁶⁶ Pro sport, ostatně jako pro spousta dalších takto všeobecných pojmů, existuje několik verzí definic. Nelze přesně určit, která je nejbližší jeho pravému významu, a která by tedy mohla být označena za správnou. V právnickém slovníku prof. Hendrycha se nachází tato definice prof. Fialy: „*Sport podle zák. č. 115/2001 Sb. představuje všechny formy tělesné činnosti, které prostřednictvím organizované i neorganizované účasti si kladou za cíl harmonický*

⁶⁵ Důvodová zpráva k návrhu č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu.

⁶⁶ SLUKA, Tomáš. *Profesionální sportovec: (právní a ekonomické aspekty)*. Praha: Havlíček Brain Team, 2007, s. 13. ISBN 978-80-903609-5-2.

*rozvoj tělesné i psychické kondice, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů v soutěžích všech úrovní. S. pro všechny se rozumí organizovaný a neorganizovaný S. a pohybová rekreace určená širokým vrstvám obyvatelstva.*⁶⁷. Tato definice vychází z ustanovení § 2 odst. 1 zákona o podpoře sportu. Toto ustanovení vychází ještě z jiného, rovněž důležitého předpisu, kterým je Evropská charta sportu. Ta v článku 2 písm. a) říká, že „*Sportem se rozumí všechny formy tělesné činnosti, které ať již prostřednictvím organizované účasti či nikoli, si kladou za cíl projevení a zdokonalení tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních.*“⁶⁸.

Z výše uvedených definic je patrné, že sport je spatřován v širším smyslu, má být dostupný všem, ať už se člověk plánuje kterémukoliv sportu věnovat na jakékoliv úrovni. Cílem vždy není podat ten nejlepší výkon v určité soutěži, ale především také rozvinout svou psychickou i fyzickou kondici, navázat či rozvíjet kontakty s dalšími lidmi, kteří takový sport taktéž provozují, organizují, či se ho účastní v jiné formě. Sport jako takový sdružuje lidi, může pro ně být společným tématem, a taktéž tímto v mnoha ohledech vhodnějšího zužitkování volného času pomáhá předcházet negativním sociálním jevům. Rovněž často napomáhá ke zlepšování psychického zdraví. Sport nelze chápat pouze jako aktivitu na úrovni výkonnostní, nýbrž i na té rekreační.

Otázkou pak ale zůstává, zda všechny aktivity, které jsou za sport považovány, sportem opravdu jsou (s ohledem na tyto právní definice). Například u takových šachů by se dalo velmi polemizovat o tom, zda se opravdu jedná o formu tělesné činnosti. Stejně tak by za sport mohlo být považováno i běžné hraní deskových her, karet, pouštění draka apod. Cílem této práce nicméně není hodnotit, které z aktivit bychom měli pod pojem „sport“ řadit a které nikoliv.

Sport lze dělit z několika různých hledisek, pro tuto práci však bude vzhledem k postavení sportovců přínosné dělení na sport vrcholový čili profesionální, sport zájmový, rekreační čili amatérský, a sport výkonnostní čili poloprofesionální.

⁶⁷ HENDRYCH, Dušan a kol. *Právní slovník*. 2. rozš. vyd. Praha: C.H. Beck, 2003, s. 960. Beckovy odborné slovníky. ISBN 80-7179-740-5.

⁶⁸ Čl. 2 písm. a); *Evropská charta sportu* [online], MŠMT, 2002. [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/evropska-charta-sportu>.

Amatérským sportem se rozumí tzv. sport pro všechny, jehož definice se nachází v ustanovení § 2 odst. 4 zákona o podpoře sportu: „*Sportem pro všechny se rozumí organizovaný i neorganizovaný sport a pohybová rekreace určená širokým vrstvám obyvatelstva.*“. Může to tedy být jakákoliv sportovní činnost, které se člověk věnuje, ovšem jen v malém časovém rozsahu, přičemž cílem této činnosti je především zábava, sociální kontakt s dalšími sportovci, či pouhé rozhybání lidského těla. V rámci amatérského sportování pak není třeba registrace pod konkrétní klub, oddíl či svaz.

Profesionální (vrcholový) sport je představován poměrně užší skupinou sportovců, kteří se sportu věnují naplno. Dodržují určitou životosprávu, a součástí jejich tréninkového plánu je mimo jiné i pravidelná regenerace. Profesionálové mají uzavřené různé druhy smluv, ať už s kluby, za něž sportují, sponzory, či agenty. Za sportovní činnost pro klub náleží profesionálům protiplnění, které bylo ve smlouvě sjednáno. Bývá jím finanční odměna, ale i jiné, například možnost užívání klubového ubytování, zajištění stravy, studium, klubové oblečení atp. Tito vrcholoví sportovci, u nichž je sport tou nejvyšší prioritou, pak mohou být součástí i národních výběrů. Díky nim, dostaví-li se ze strany reprezentanta úspěch, je České republice zvyšována prestiž.

Český právní řád prozatím nezahrnuje žádnou legální definici pro amatérského, poloprofesionálního nebo profesionálního sportovce. S tímto nedostatkem se však lze, alespoň pro některé sportovní oblasti, vypořádat díky Mezinárodní federaci fotbalových asociací (dále jen „FIFA“), která zavedla v rámci svých předpisů upravující přestupy fotbalových hráčů definice amatérských a profesionálních hráčů fotbalu. Profesionálem je dle těchto předpisů „*hráč, který má písemnou smlouvu s klubem a jeho plat převyšuje výdaje, které ve skutečnosti vynakládá na svou fotbalovou činnost.*“ Amatéry jsou pak všichni ostatní hráči, kteří nejsou profesionálové.⁶⁹ Jinou definici profesionála, resp. profesionálního výkonu činnosti uvedl slovenský právník Mgr. Jaroslav Čollák na Mezinárodní konferenci „Profesionální sport a pracovní právo“ dne 19.6.2014: „*Profesionálnym výkonom športovej činnosti je dobrovoľné vykonávanie akejkoľvek opakujúcej sa fyzickej aktivity sledujúcej športový cieľ, ktorá je osvojená v tréningovom*

⁶⁹ Regulations on the Status and Transfer of players. Chapter II. Article 2. [online]. FIFA laws and regulations, edition 2018 [cit. dne 2018-03-11]. Dostupné z: <http://www.fifa.com/about-fifa/official-documents/law-regulations/index.html#doctransfersreg>

procesu profesionálnym športovcom, a to na základe právneho vzťahu o odplatnom výkone športovej činnosti medzi ním a subjektom oprávneným pôsobiť v legitímne organizovanej športovej súťaži, pre ktorého a na účet ktorého profesionálny hráč športovú činnosť ako závislú vykonáva.“⁷⁰ Profesionálem je potom osoba vykonávající definovanou profesionální sportovní činností.

Mimo amatérské a profesionální sportovce je podstatné odlišit i zvláštní kategorii, a to tzv. poloprofesionály. To jsou sportovci, kteří sice jsou členy nějakých sportovních klubů, oddílů či svazů, ale nemají ve vztahu k takovému subjektu uzavřenou žádnou smlouvu a nejsou nijak finančně odměňováni. Naopak za svou činnost klubu platí, většinou se jedná o členské příspěvky, které jsou pak využity na organizaci a provozování klubu jako takového. Oproti amatérským sportovcům tráví konkrétním sportem více času, a to nejen tréninkem, ale i utkáními, která organizují jednotlivé sportovní svazy.

Mgr. Čollák nastínil definici výkonu poloprofesionální činnosti, který by mohl být zaveden ve vztahu k poloprofesionálním sportovcům i v právních předpisech, a to s následujícím obsahem: „*Poloprofesionálním výkonom športovej činnosti je dobrovoľné vykonávanie akejkoľvek fyzickej aktivity sledujúcej športový cieľ fyzickou osobou bez existencie právneho vzťahu o odplatnom výkone športovej činnosti medzi osobou vykonávajúcou športovú činnosť a subjektom, pre ktorého táto osoba vykonáva športovú činnosť, a to v rámci legitímne organizovanej športovej súťaže pri súčasnom poskytovaní iných výhod smerujúcich k vytvoreniu podmienok pre výkon športovej činnosti.“⁷¹ Obdobně jako u profesionálního sportovce vychází definice poloprofesionálního sportovce z definice poloprofesionálního výkonu činnosti. Poloprofesionální sportovcem se tedy rozumí osoba, která vykonává poloprofesionální sportovní činnost.*

Poloprofesionálové vykonávají sportovní činnost souběžně se svým hlavním zaměstnáním, nevěnují se mu proto tolik, jako sportovci profesionální. Jejich sport vykonávají na výkonnostní úrovni, nikoliv však na vrcholové.

⁷⁰ ČOLLÁK, Jaroslav. Definujme (ne)definovatelné - profesionální, poloprofesionální a amatérsky výkon športovej činnosti na pozadí procesu prijímania "nového zákona o športe". PICHRT, Jan. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 153-154. ISBN 978-80-7478-655-6.

⁷¹ ČOLLÁK, Jaroslav. Definujme (ne)definovatelné - profesionální, poloprofesionální a amatérsky výkon športovej činnosti na pozadí procesu prijímania "nového zákona o športe". PICHRT, Jan. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 155. ISBN 978-80-7478-655-6.

Z hlediska jejich právního postavení je však nelze z této práce vynechat, jelikož jsou to právě tito sportovci, kteří jsou sdružováni ve sportovních spolcích za účelem vykonávání určité aktivity.

Podstatný znak, který odlišuje profesionály od poloprofesionálních či amatérských sportovců, je existence či neexistence vztahu mezi sportovcem a sportovním klubem, který je založen na smluvním ujednání, např. smlouvou o výkonu sportovní činnosti.⁷² Profesionálové, kteří vykonávají kolektivní sport, totiž ve většině případů nejsou členy těch právnických osob (klubů), pod nimiž vystupují a jež reprezentují.

4.2 Sport a právo (sportovní právo)

Na první pohled se může zdát, že spolu tyto 2 pojmy nesouvisí, že jsou naprosto odlišné. Opak je ale pravdou. Záleží pak na tom, jak moc a v čem se prolínají, a v čem naopak odlišují.

Světová i evropská literatura je v definování sportovního práva oproti té naší pokročilejší. Na našem území se pojetím pojmů sport a právo začala hrstka právníků zabývat až koncem 70. let 20. století. V současné době se o tuto problematiku detailně zabývá například JUDr. Pavel Hamerník, Ph.D. Mimo jiné k ní sepsal již řadu užitečných publikací.⁷³

I přesto, nebo právě proto, že pojmy sport, právo nebo i sportovní právo nelze jednoznačně definovat, je zde o tento obor stále větší zájem. Pojem „sportovní právo“ ovšem nepatří mezi ty vždy užívané, mnohdy se nahrazuje spíše souslovím „sport a právo“. Je to především z toho důvodu, že někteří odborníci nepovažují sportovní právo za samostatné právní disciplínu, a spíše ho subsumují pod ta odvětví, kterých se sportovně-právní problematika zrovna týká (např. sport v oblasti občanského práva, sport v oblasti pracovního práva atp.).

⁷² ČOLLÁK, Jaroslav. Definujme (ne)definovatelné - profesionální, poloprofesionální a amatérský výkon športovej činnosti na pozadí procesu prijímania "nového zákona o športe". PICHRT, Jan. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 152. ISBN 978-80-7478-655-6.

⁷³ Publikace JUDr. Hamerníka např.: Sportovní právo: hledání rovnováhy mezi specifickou sportovní úpravou a platným právem; V čem spočívá podstata sportovního práva?; Je rozhodčí soud pro sport skutečně "Nejvyšším sportovním soudem"?

Evropský soudní dvůr v přelomovém rozhodnutí z roku 1995, které se dnes zkráceně nazývá pouze jako „*Bosman*“⁷⁴ mj. vydělil fotbal, resp. sport obecně, jakožto specifické odvětví, které musí být odlišováno od běžných obchodních odvětví, pokud se jedná o řešení problematiky spolu-fungování evropského práva a pravidel sportu.⁷⁵ Na vnitrostátní úrovni, dle mého názoru, zůstává otázka práva, sportu a jejich koexistence větším otazníkem než na úrovni mezinárodní. Například autoři Beloff, Kerr a Demetriou, přestože si uvědomují, že pojem „sportovní právo“ nemusí být obecně akceptován (zejména právníkou veřejností), tak ve své publikaci uvádějí k definici sportovního práva, že „*jde o pevně nevymezený, ale stále více kohezni soubor norem regulující praxi sportu a řešící spory ve sportu.*“⁷⁶. Přece jen mezinárodní právo je v této problematice již o něco dál, ale zdárně se mu, zdá se, postupem času přibližujeme. Nadále ovšem musí být vyvážena určitá míra tolerance mezi těmito odvětvími, aby spolu mohla dále fungovat a nadále se rozvíjet.

4.3 Spolkové právo a sport

Sportovci, ať už individuální, tak i kolektivní, jsou organizováni pod sportovními oddíly, kluby či jinými organizacemi, které jsou právníckými osobami. Jsou sdružováni uvnitř určité organizační hierarchie, která je v rámci daného sportu nastavena. Každý takový oddíl/klub bývá součástí některého z krajských, ale především součástí národních sportovních svazů. Ty pro jednotlivé sporty nastavují pravidla. Národní sportovní svazy se pak musí řídit pravidly mezinárodních a evropských sportovních svazů, pokud s nimi svazy národní mají plně kooperovat. Za předpokladu, že národní svaz a pod ním sdružované oddíly/kluby dodržují pravidla nastavená svazy mezinárodními, popř. evropskými, je jim umožněno, současně za splnění kvalifikačních podmínek, účastnit se i soutěží mezinárodních. Konkrétní příklad institucionálního fungování v rámci jednoho

⁷⁴ C-415/93 *Union Royale Belge des Sociétés de Football Association and Others v Bosman* [1995] ECR I-4921. Bosman byl belgický profesionální hráč fotbalu, který se z určitých důvodů (požadovaný přestup a neuskutečněný transfer) dostal do situace, kdy nemohl v následující sezoně odehrát žádný zápas. Jeho případem se zabývala řada soudů, ať již belgických vnitrostátních, tak i Evropský soudní dvůr. Nakonec, 5 let od začátku této kauzy, soud dal za pravdu fotbalovému hráči, a zároveň v tomto rozsáhlém případě určil některá pravidla, kterými se fotbalové asociace (ať už vnitrostátní, nebo mezinárodní – UEFA) musí řídit, především pak určil pravidla pro přestupy hráčů a jejich odstupném.

⁷⁵ HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo s mezinárodním prvkem*. Praha: Auditorium, 2007, s. 17. ISBN 978-80-903786-1-2.

⁷⁶ Beloff M. J., Kerr T., Demetriou N., *Sports Law*, Hart Publishing, 1999, s. 6.

sportu na našem území bude uveden v 6. kapitole této diplomové práce, a to na konkrétním volejbalovém klubu.

4.3.1 Spory

Obecně platí, že spory se řeší před orgány veřejné moci, zejména pak před vnitrostátními soudy. Spolky si díky zásadě autonomie spolkového práva mohou upravovat a zároveň i řešit své záležitosti prostřednictvím orgánů samy v rámci svých vnitřních předpisů, především pak stanov a disciplinárních řádů. Aby mohla fungovat vazba mezi sportem a právem, je zapotřebí soulad vnitřních předpisů takovýchto sportovních spolků s právním řádem státu, ve kterém spolek působí. I v rámci spolku by tedy mohly fungovat určité zásady, které jsou součástí práva na spravedlivý proces, jakými jsou například nezávislost a nestrannost soudů (resp. orgánů, které spor rozhodují), rovnost stran, ústnost, přímost, právo na obhajobu, presumpce nevinny a jiné další. Tento soulad ale nelze vždy zajistit, jelikož každý spolek si svá vnitřní pravidla pro řízení (např. disciplinární) určuje sám. Řízení lze zahajovat i bez návrhu, nezávislost a nestrannost nemusí být nikterak zajištěna, dokonce ani presumpce nevinny.⁷⁷

V okamžiku, kdy tyto zásady nejsou před spolkovým orgánem, který spor rozhoduje, zajištěny, je pak pro samotného člena (hráče, funkcionáře, jiný klub apod.) zásadní, zda se v případě neúspěchu může ještě vůči příslušnému spolku (asociaci, klubu, svazu) nějak bránit. Kupříkladu FAČR, jakožto spolek zaštiťující veškeré fotbalové kluby v České republice, v článku 15 svých stanov nabízí možnost přezkumu rozhodnutí svého orgánu i „*u Rozhodčího soudu pro sport v Lausanne, tak jak je stanoveno v předpisech FIFA a UEFA*“⁷⁸.

Rozhodčí, resp. arbitrážní soud pro sport (dále jen „CAS“) sídlí v Lausanne. Byl vytvořen roku 1983 Mezinárodním olympijským výborem s cílem harmonizovaného systému řešení sportovních sporů, a to tak, aby existovala jednotná celosvětová úprava pro řešení sporů z kterékoliv sportovního odvětví. CAS se stal nejvyšším soudem pro světový sport, a později, po Kodaňské světové konferenci konané v roce 2003, se stal i konečným odvolacím orgánem pro oblast

⁷⁷ KOHOUT, David. Uplatnění zásad tzv. spravedlivého procesu v rámci orgánu občanských sdružení v oblasti sportu. KUKLÍK, Jan a kol. Sportovní právo. Praha: Auditorium, 2012, s. 126-128. ISBN 978-80-87284-28-5.

⁷⁸ Stanovy FAČR. *Fotbalová asociace České republiky* [online]. [cit. 2018-03-08]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/177?category=1>.

dopingových sporů. Mimo to jsou u něj rozhodovány i spory ze smluv, které byly uzavřeny mezi stranami toho konkrétního sporu. Tyto spory primárně řeší jednotlivé národní sportovní asociace. Před CAS se dostávají v okamžiku, kdy sportovní organizace ve svých stanovách odkazuje právě na CAS na jakožto poslední instanci, která může spor rozhodnout.⁷⁹

Co se však týče výše zmiňovaných zásad, ty by měly být v rámci spolku v určité míře zaručovány a dodržovány, jelikož spolek jako takový je institutem práva, a v jeho mezích by měl fungovat i v rovině práva procesního. Je sice pravdou, že spolky si svá pravidla mohou nastavit samy, nicméně s ohledem na právní jistotu a procesní předvídatelnost by z obecně právem nastavených pravidel neměly výrazně vybočovat, a to především z hlediska případného negativního, dokonce až fatálního důsledku, jaký může i obyčejné rozhodnutí spolku napáchat (např. pozastavení činnosti hráče/funkcionáře po určitou dobu, odečtení bodů z tabulky konkrétnímu klubu apod.).

4.4 Smluvní vztahy ve sportu

Sport pomáhá udržovat naši fyzickou a psychickou kondici na určité námi dosažitelné úrovni. Nepochybně je však potřeba na sport nahlížet i z hlediska finančního. Větší zájem o sport, promítající se například větší sledovaností různých utkání či televizních přenosů, ale i aktivitou samotných lidí, přinesl do tohoto sektoru více financí. Jde o byznys mezi jednotlivými subjekty, tedy kluby (či jinými, s kluby spřízněnými obchodními společnostmi), sportovci, funkcionáři, sponzory, reklamními partnery apod. Mgr. Kučera rozděluje smluvní vztahy ve sportovním právu na tyto 3 typy:⁸⁰

1) Klasické kontrakty:

Jedná se o klasické soukromoprávní smluvní vztahy, tedy i ty, co se sportem běžně nemusí mít vůbec nic společného. Jako příklad lze uvést nájemní smlouvu, pracovní smlouvu, licenční smlouvu apod.

⁷⁹ ČORBA, Jozef a kol. *Procesní rozměr sportovního práva. Otázky sportovního práva.* Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2008, s. 114-115. Ediční řada Ústavu státu a práva AV ČR. ISBN 978-80-904024-1-6.

⁸⁰ KUČERA, Vít. *Specifické smluvní vztahy ve sportovním právu.* KUKLÍK, Jan. *Sportovní právo.* Praha: Auditorium, 2012, s. 145. ISBN 978-80-87284-28-5.

2) Kvazisportovní kontrakty:

Kvazisportovním kontraktem se rozumí klasický smluvní typ s přesahem do určité specifické oblasti. Předmětem takové smlouvy není závazek čistě sportovního charakteru. Její povaha je s ohledem na to, do jakého odvětví patří, natolik ovlivněna, že ji ovšem nelze řadit ani mezi smluvní vztahy klasické. Do této kategorie lze zařadit např. smlouvu o vysílacích právech.

3) Čistě sportovní kontrakty:

V této kategorii je typický výrazný projev specifik konkrétní sportovní oblasti. Jde o smlouvy profesionální (smlouva mezi hráčem a klubem) nebo smlouvy transferové.

5 Sportovec jako člen spolku

V této kapitole se budu zabývat sportovcem z hlediska jeho postavení v právním řádu České republiky (k určení jeho postavení výrazně napomohla i judikatura soudů), a dále z hlediska jeho postavení vůči klubům obecně.

5.1 Sportovec kolektivní x individuální

Vzhledem k vymezování postavení sportovců ke spolkům, u kterých jsou vedeni, popř. s nimi mají uzavírané kontrakty, je namístě uvést, jak sportovce rozdělujeme. V souvislosti s rozdělením sportu jsem v předchozí kapitole uvedla již jedno dělení sportovců z hlediska jejich výkonnosti, a to na amatéry, poloprofesionály a profesionály. Nyní ještě představím dělení na sportovce individuálního a kolektivního.

Individuální sportovec, jako například boxer, cyklista či atlet, vykonává sportovní činnost sám za sebe, a většinou na vlastní náklady. Má kolem sebe vytvořený realizační tým, dokonce je i členem některého sportovního klubu, vše si však většinou obstará sám. Než jen o svoji sportovní aktivitu a regeneraci se musí starat i o svůj vlastní rozpočet, trenéry, maséry, případné sponzory či jiné další osoby a aktivity. Na profesionální úrovni si tito sportovci sjednávají manažera, který za ně tyto čistě mimo-sportovní záležitosti vyřizuje. Jeho členství ve sportovním klubu či svazu je spíše pouze formální, z členství mu nevyplývají zvláštní práva či povinnosti. Členem určitého svazu je především z toho důvodu, aby se mohl účastnit svazem pořádaných soutěží. Svou činnost vykonává nezávisle, jako osoba samostatná. Dle svého uvážení se účastní různých sportovních událostí.⁸¹ Jeho činnost naplňuje znaky provozování živnosti⁸².

Oproti individuálnímu sportovci sportovec kolektivní vykonává svou činnost jménem klubu, nikoliv jménem svým. Za výsledky klubu nenesé přímou odpovědnost. Kolektivní sportovci, jakými jsou například profesionální hráči fotbalu, hokeje, volejbalu či házené, nesoutěží nezávisle, jelikož jsou vázáni pokyny trenérů či jiných osob klubu.⁸³ S konkrétním klubem, za který se účastní různých soutěží, jsou ve smluvním vztahu. Ve smlouvě, kterou s kluby uzavírají,

⁸¹ Postavení sportovce v právním řádu České republiky. SLUKA, Tomáš. *Profesionální sportovec: (právní a ekonomické aspekty)*. Praha: Havlíček Brain Team, 2007, s. 70. ISBN 809036095-5.

⁸² Těmi jsou plná svéprávnost a bezúhonnost dle ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

⁸³ Postavení sportovce v právním řádu České republiky. SLUKA, Tomáš. *Profesionální sportovec: (právní a ekonomické aspekty)*. Praha: Havlíček Brain Team, 2007, s. 70. ISBN 809036095-5.

mají stanovená práva a povinnosti vůči klubu. Většinou však nejsou členy samotného klubu (spolku apod.). Nepodílejí se tak na jeho spolkových záležitostech.

5.2 Sportovci a jejich právní postavení

Problematika profesionálních smluv sportovců je stále aktuálním tématem. Sportovní právo se totiž stále více rozvíjí, především pak na mezinárodní úrovni, není však zcela jasné, jaké typy smluv mají kluby se sportovci uzavírat.

5.2.1 Sportovec jako zaměstnanec

V České republice, ovšem nejen zde, stále není vyřešena otázka, zda užívat smluv vzešlých ze zákoníku práce, či inominátních smluv podle občanského zákoníku. Volba je pak na smluvních stranách samotných. Na sportovce by se totiž dalo pohlížet jako na zaměstnance vázaného pracovní smlouvou, který by pro zaměstnavatele, tedy určitý klub, od stanoveného dne vykonával sjednaný druh práce. Dále se zaměřím na pár důvodů, proč je tato oblast tak problematická.

U vztahů mezi sportovci a kluby lze polemizovat o tom, zda takové vztahy vykazují znaky závislé práce, nebo jde spíše o výkon práce nezávislé. Problém vychází hned z jednoho z úvodních ustanovení zákoníku práce (§ 2 odst. 1), ve kterém je definována závislá práce: „*Závislou prací je práce, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně.*“⁸⁴. Tuto definici si dovolím rozdělit dle několika jejích znaků, jejichž aplikace je podmínkou pro zrealizování pracovněprávního vztahu mezi sportovcem a klubem:⁸⁵

1) *Zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně:*

Zde by nemělo být pochyb o tom, že by tomu tak snad být nemělo. Smlouvu uzavírá konkrétní hráč, který se osobně zaváže vykonávat pro zaměstnavatele (klub) sjednanou práci. Tento hráč se nemůže nechat nikým jiným, pro plnění takové smlouvy, zastoupit.

⁸⁴ § 2 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., *zákoník práce*, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁵ Přednáška Mgr. et Mgr. Liběny Šrámkové, LL.M., ze dne 8.9.2017; odpřednášeno na 2. ročníku Letní školy sportovního práva konané ve dnech 8.-10.9.2017, místo konání: Právnická fakulta Univerzity Karlovy, pořadatel: Common Law Society.

2) *Činnost by měla být vykonávána jménem zaměstnavatele:*

Hráč klubu vystupuje v oblečení, který mu klub přidělí. Při trénincích a zápasech obléká klubové barvy, čímž svého zaměstnavatele reprezentuje. Herní výkon samotného hráče je ovšem tak individuální a osobní záležitostí, že i přes doplňky, které na sobě zaměstnanec nosí, nemusí být zcela jménem zaměstnavatele, nýbrž jménem svým. Sám sportovec má totiž zájem na tom, aby si ho případně všiml jiný, lepší klub, a mohl si tak v příštích sezonách dojednat lepší podmínky. I přes tento argument však lze dojít k závěru, že jménem zaměstnavatele tento hráč opravdu jedná, jelikož klub reprezentuje, zvyšuje společně s ostatními hráči jeho prestiž, a případný úspěch či neúspěch klubu v soutěžích je připisován klubu samotnému.

3) *Ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance:*

Zaměstnavatel (klub) řídí svého zaměstnance, a zaměstnanec (sportovec) ve vztahu k němu vystupuje jako osoba podřízená. Sportovec se řídí pokyny zaměstnavatele, tím mohou být jak trenéři a vedoucí klubu, tak i klubem povolání lékaři, maséři, fyzioterapeuti a podobně. Je nesporné, že se zde nejedná o vztah rovnocenný.

4) *Podle pokynů zaměstnavatele:*

S předchozím bodem a v něm zmiňovanou nadřízeností a podřízeností úzce souvisí i tento bod. Zaměstnanec, který je vázán pracovní smlouvou jakožto sportovec, se ovšem nikdy nemůže řídit pokyny svého zaměstnavatele v plné míře a ve všech činnostech. Mnohdy musí rozhodnout sportovec sám, jak bude aktuální činnost vykonávat (například jak bude fotbalista v utkání v určité situaci postupovat, zda se zastaví, zrychlí, či vystřelí na bránu).

Další definiční znaky jako je např. *soustavnost, úplata a na odpovědnost zaměstnavatele*, již nejsou součástí samotné definice závislé práce, nýbrž podmínkami pro její výkon. Do konce roku 2011, než došlo ke změně definice

závislé práce, byly některé z těchto znaků i součástí samotné definice (ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 zákoníku práce ve znění do 31.12.2014)⁸⁶.

Zákonná úprava je však k zaměstnávání sportovců poměrně nepříznivá. Na základě současné daňové úpravy či úpravy sociálního zabezpečení každý zaměstnavatel musí za zaměstnance odvádět určitou finanční částku navíc, než jaká finální částka pak náleží zaměstnanci (sportovci). Pro sportovní kluby, ale i pro sportovce samotné, by proto bylo realizování takových vztahů skrze pracovněprávní smlouvu velice nevýhodné. Náklady na jednoho sportovce by se pro klub zvýšili v řádu desítek procent. V důsledku toho by pak mohlo dojít i k poklesu herní úrovně různých lig určitého sportu na území České republiky, jelikož by kvalitní hráči tím spíše odcházeli do zahraničí, kde existuje příznivější právní úprava pro zaměstnávání sportovců.

V současné době je v oblasti sportu problémem otázka, jak sportovce smluvně zavazovat. Mají s nimi být uzavírány klasické pracovněprávní smlouvy, nebo tzv. hráčské (nepojmenované) smlouvy dle občanského zákoníku? Ze zákonné úpravy, konkrétně pak z ustanovení § 3 zákoníku práce, vyplývá, že jsou-li naplněny znaky závislé práce, a zároveň neexistuje-li žádný zvláštní právní předpis pro úpravu smluvních vztahů (v tomto případě ve sportu), pak by měly být uzavírány pracovněprávní kontrakty, tedy buď smlouva pracovní, nebo jedna z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. V tuto chvíli totiž žádná zvláštní právní úprava s řešením pro zaměstnávání sportovců, jako například již kolikrát vládou debatovaný návrh zákona o sportu, neexistuje. Realita je ale dnes taková, že neexistuje mnoho sportovních celků, které by sportovce zaměstnávali⁸⁷.

⁸⁶ § 2 odst. 4 zákona č. 262/2006 Sb., *zákoník práce*, ve znění do 31.12.2011: „*Za závislou práci, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, se považuje výlučně osobní výkon práce zaměstnance pro zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatele, jeho jménem, za mzdu, plat nebo odměnu za práci, v pracovní době nebo jinak stanovené nebo dohodnuté době na pracovišti zaměstnavatele, popřípadě na jiném dohodnutém místě, na náklady zaměstnavatele a na jeho odpovědnost.*“

⁸⁷ Například Volejbalový klub Dukla Liberec* hráče působící v extralize mužů a žen zaměstnává. Se sportovci jsou uzavírány pracovní smlouvy na dobu určitou po dobu volejbalové sezony (např. od 1.9.2017 do 31.5.2017). Pracovní smlouvou mezi klubem a hráčem se dále upravuje plat (stanovený platovým výměrem na základě dosažené sportovní výslednosti), pracovní doba kratšího rozsahu (např. 10 hodin týdně), pracovní cesta mimo sjednané místo výkonu práce, povinnost mlčenlivosti a další obdobná ustanovení obvyklá pro pracovní smlouvu.

* Volejbalový klub Dukla Liberec (IČO 46746765) je příspěvková organizace. Součástí celého volejbalového klubu je ovšem i společnost VK DUKLA LIBEREC s.r.o., se kterou hráči uzavírají jiné druhy smluv (např. smlouvu o propagaci), a dále spolek TJ VK DUKLA LIBEREC z.s., jež je 100% společníkem společnosti VK DUKLA LIBEREC s.r.o.

5.2.2 Sportovec jako OSVČ

Většina smluv ve sportovní oblasti týkající se sportovců je převážně dvoustrannou smlouvou nepojmenovanou na základě ustanovení § 1746 odst. 2 občanského zákoníku. Jedním ze subjektů je sám sportovec, který se za smluvenou odměnu zavazuje k určitému jednání. Druhou stranou pak bude sportovní klub, který za splnění jednání (ale i chování) sportovci smluvenou odměnu vyplácí. Sportovec sám je potom osobou samostatně výdělečně činnou, která si pojistné na zdravotní pojištění, důchodové pojištění, sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti hradí sám.

Sportovci jsou umožněny 3 varianty jeho právního postavení z hlediska daňových předpisů, které však na samotné sportovce pohlížejí ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 zákona o daních z příjmů spíše jako na OSVČ než na zaměstnance.⁸⁸ Sportovec může vystupovat jako:⁸⁹

- 1) OSVČ provozující živnost podle ustanovení § 7 odst. 1 písm. b) zákona o daních z příjmů, kde se na takového sportovce hledá jako na podnikatele;
- 2) OSVČ vykonávající nezávislé povolání podle ustanovení § 7 odst. 2 písm. b) zákona o daních z příjmů, což je nejčastější varianta volená u kolektivních sportovců;
- 3) zaměstnanec podle ustanovení § 6 zákona o daních z příjmů.

5.2.3 Sportovec dle judikatury NSS

Judikatura Nejvyššího správního soudu výrazně napomohla k tomu, aby sportovci zavazující se klubům na území České republiky, uzavírali s kluby nepojmenované občanskoprávní smlouvy (dříve ještě smlouvy obchodní). Prvním takovým rozhodnutím byl rozsudek Nejvyššího správního soudu v roce 2011⁹⁰, ve kterém se Nejvyšší správní soud postavil na stranu hokejového hráče, který vedl spor s Finančním ředitelstvím v Českých Budějovicích. Právní věta z tohoto rozhodnutí, ze kterého vyplývá, že ne všechny sportovní smlouvy musí být uzavírány v rámci pracovněprávního vztahu, zní takto: „*Činnost profesionálního*

⁸⁸ § 4 odst. 1 písm. f) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zmiňuje „*poplatníky, u nichž je sportovní činnost podnikáním.*“

⁸⁹ RADOSTOVÁ, Kateřina a Philipp CHIZZOLA. Právní postavení fotbalisty - zaměstnanec nebo osoba samostatně výdělečně činná?. KUKLÍK, Jan a kol. *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012, s. 173-174. ISBN 978-80-87284-28-5.

⁹⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 29.11.2011, sp.zn. 2 Afs 16/2011

sportovce není jednoduše podřaditelná pod pojem „závislá práce“ ve smyslu § 2 odst. 3 zákoníku práce z roku 2006. Není proto protiprávní uzavírání i jiných než pracovních smluv mezi sportovci a jejich kluby. Z daňového hlediska může sportovec působit též jako osoba samostatně výdělečně činná.“⁹¹. Zároveň však soud v tomto rozhodnutí podotknul, že možnost postavení sportovce jako OSVČ „neznamená, že by mezi profesionálním sportovcem a klubem, za který hraje, pracovní smlouva uzavřena být nemohla či dokonce nesměla“⁹², když „zastává názor, že za současné situace značné nejasnosti právního postavení profesionálních sportovců ... stát nemůže vynucovat jen jednu z možných forem jejich smluvní spolupráce s kluby, a to ani prostřednictvím daňové politiky.“⁹³. Své stanovisko k otázce zaměstnávání sportovců Nejvyšší správní soud potvrdil znovu v roce 2012⁹⁴, ale i v jeho dalších rozhodnutích⁹⁵. V tomto ohledu zůstala judikatura českých soudů dosud nezměněna.

Zatím poslední známé rozhodnutí týkající se postavení sportovců učinil soud v roce 2017 v případě známého profesionálního fotbalisty Davida Lafaty. Ten vedl spor se správcem daně o to, zda příjmy profesionálního fotbalisty z výkonu činnosti na základě uzavřených profesionálních smluv mají být posuzovány jako příjmy z podnikání, tedy ze živnosti podle ustanovení § 7 odst. 1 písm. b) zákona o daních z příjmů, nebo jako příjmy z jiné samostatné výdělečné činnosti, tedy příjmy z výkonu nezávislého povolání, které není živností ani podnikáním podle zvláštních předpisů podle ustanovení § 7 odst. 2 písm. b) zákona o daních z příjmů.⁹⁶ Sportovci v kolektivních sportech ve většině případů nemají žádné nebo jen nízké náklady, proto v daňovém přiznání zdaňují své výdaje paušálním procentem dle ustanovení § 7 odst. 7 písm. b) zákona o daních z příjmů, tedy jako živnostníci. Finanční úřady ale během posledních pár let začaly těmto sportovcům zpětně vyměřovat jejich daňové povinnosti o 20 %.

⁹¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 29.11.2011, sp.zn. 2 Afs 16/2011

⁹² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 29.11.2011, sp.zn. 2 Afs 16/2011, bod 31

⁹³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 29.11.2011, sp.zn. 2 Afs 16/2011, bod 31

⁹⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 1.8.2012, sp.zn. 2 Afs 22/2012

⁹⁵ např. v rozsudku ze dne 18.9.2012, sp.zn. 2 Afs 21/2012, ze dne 24.10.2012, sp.zn. 2 Afs 20/2012, nebo též v rozsudku ze dne 21.1.2014, sp.zn. 1 Afs 73/2011, v jehož bodu 35 judikoval následující: „Je nutno si uvědomit, že činnost profesionálního sportovce je natolik specifická, že se omezením plynoucím ze zaměření a výslovné reglementace zákoníku práce vymyká.“

⁹⁶ JANÁK, Jiří a Jiří BLAHUTKA. Zdaňování příjmů profesionálních sportovců ve světle nejnovější judikatury (případ Davida Lafaty). In: *Epravo.cz* [online]. 2017, 25.8.2017 [cit. 2018-03-15]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/zdanovani-prijmu-profesionalnich-sportovcu-ve-svetle-nejnovejsi-judikatury-pripad-davida-lafaty-106261.html>

To činí rozdíl mezi možnostmi, kterou si profesionální sportovec běžně zvolil, a příjmy posuzovanými jako příjmy ze samostatné činnosti. Finanční úřady svá rozhodnutí odůvodňovaly tím, že činnost těchto sportovců není živností, jelikož nespadá pod žádné z předepsaných živnostenských oprávnění, a že jde o nezávislé povolání, kde je 40% paušální zdanění. Nejvyšší správní soud nicméně došel k závěru, že David Lafata vykonává činnost hráče jako samostatnou výdělečnou činnost. Potvrdil, že je na základě smluvní volnosti na samotných smluvních stranách (hráči a klubu), zda půjde o výkon práce zaměstnancem, nebo samostatný výkon sportovní činnosti. Rovněž uvedl, že „pokud je s ohledem na nejasnost právní úpravy v zásadě možné vykonávat samostatnou činnost profesionálního sportovce dle § 7 zákona o daních z příjmů buďto jako živnostenské podnikání, nebo jako nezávislé povolání, nelze za daného právního stavu daňový subjekt nutit, aby zvolil ten způsob, který je vhodnější z hlediska fiskálních zájmů státu. Pokud stěžovatel vykonával činnost profesionálního fotbalového hráče jako živnost na základě příslušného živnostenského oprávnění, příjmy z této činnosti představují příjmy ze živnosti dle § 7 odst. 1 písm. b) zákona o daních z příjmů.“⁹⁷

V této oblasti se tedy jedná o přelomový verdikt. Generální finanční ředitelství následně dne 25.7.2017 na svých webových stránkách zveřejnilo oficiální stanovisko⁹⁸ ve kterém deklaruje, že finanční správa samotná přizpůsobuje svoji správní praxi při zdaňování profesionálních sportovců v souladu s tímto rozsudkem. Sportovci kolektivních sportů proto mohou dle uvedeného svou činnost vykonávat jako živnostníci dle ustanovení § 7 odst. 1 písm. b) zákona o daních z příjmů, a výdaje uplatňovat v souladu s ustanovením § 7 odst. 7 písm. b) zákona o daních z příjmů.

5.3 Smluvní vázanost sportovců ke sportovním spolkům

Předmětem profesionální smlouvy, kterou mezi sebou sportovní klub a sportovec uzavírají, je úprava práv a povinností mezi těmito subjekty. Jelikož je na kolektivní sportovce pohlíženo spíše jako na OSVČ než jako na zaměstnance, jsou uzavírány převážně smlouvy občanskoprávní, a to konkrétně smlouvy

⁹⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 13.7.2017, sp.zn. 6 Afs 278/2016, bod 35

⁹⁸ *Sdělení GFŘ k rozsudku NSS ve věci zdaňování příjmů profesionálních sportovců*. Finanční správa [online]. 25.7.2017 [cit. 2018-03-14]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/informace-standoviska-a-sdeleni/2017/Sdeleni-GFR-k-rozsudku-nejvyssiho-spravniho-soudu-ke-zdanovani-profi-sportovcu-8678>

inominátní (nepojmenované) dle ustanovení § 1746 odst. 2 občanského zákoníku⁹⁹. Sportovec se na základě takovéto smlouvy zavazuje k vykonávání sportovní činnosti pro tento klub, za což mu klub poskytuje smlouvenou odměnu. Zároveň si obě strany vymezují určité oboustranné podmínky, při jejichž plnění se zvyšuje výkonnost jak sportovce, tak i klubu, resp. konkrétního týmu, jehož je sportovec součástí. Tímto smluvním vztahem jsou strany vázány po určitou dobu, zpravidla na jednu či více herních sezón. Smlouva se sjednává zpravidla písemně.

Některé typy smluv uzavíraných ve sportu lze nalézt i jako běžně dostupné vzory na internetových stránkách jednotlivých národních svazů (zejména u oblíbenějších sportů, např. fotbal či hokej), a to především z toho důvodu, aby byla v rámci jednoho sportovního odvětví dodržena určitá forma a obsah takové smlouvy. Profesionální smlouvu FAČR, jejíž vzor je součástí této diplomové práce jako příloha č. 1, uzavírá klub s profesionálním hráčem na dobu nejméně 4 měsíců, nejdéle však na 3 roky. Hráč může být dle předpisů FAČR¹⁰⁰ v jednu chvíli zaregistrován pouze v jednom klubu, tedy může mít uzavřenou pouze jednu profesionální smlouvu.¹⁰¹

Na základě takové smlouvy mají profesionální fotbaloví hráči určité povinnosti vůči klubu, jako například zachování mlčenlivosti o skutečnostech souvisejících s činností tohoto hráče v klubu, podřizování se rozhodnutím orgánů a managementu klubu, dodržování veškerých pokynů a vnitřních předpisů klubu aj.¹⁰² Hráči tak musí plnit nejen povinnosti, které jsou výslovně stanoveny ve smlouvě, ale i ty konkrétní, stanovené vnitřními předpisy klubu, tedy ty, které nejsou přímo součástí hráčské smlouvy. V případě klubu, jehož právní forma je spolek, se hráč zpravidla zavazuje k dodržování stanov či jiných vnitřních předpisů a usnesení orgánů spolku, podílet se na správě spolkových záležitostí, platit řádně a včas členský příspěvek, chránit spolkové prostředky a majetek, a nikterak nehanit dobré jméno spolku.

⁹⁹ § 1746 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů: „Strany mohou uzavřít i takovou smlouvu, která není zvláště jako typ smlouvy upravena.“

¹⁰⁰ *Směrnice pro evidenci profesionálních a neamatérských smluv*. In: FAČR [online]. [cit. 2018-03-15]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uprava-smernice-pro-evidenci-profesionalnich-a-neamaterskych-smluv/a939>

¹⁰¹ KUČERA, Vít. *Specifické smluvní vztahy ve sportovním právu*. KUKLÍK, Jan a kol. *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012, s. 147. ISBN 978-80-87284-28-5.

¹⁰² Příloha č. 1: *Vzor standardní profesionální smlouvy*

Mezi povinnosti klubu lze uvést zejména úhradu odměny včetně sjednaných bonusů, jsou-li pro jejich vyplacení naplněny podmínky ve smlouvě stanovené, a dále poskytnutí sportovní výbavy (oblečení, sportovní a jiný materiál). Klub se zavazuje k vytvoření a udržování příznivých podmínek, např. pro trénink či obecné působení tohoto hráče v klubu. Pro případ nedodržování smlouvy jsou ve smlouvě sjednány smluvní pokuty, a to v různých výších pro obě strany.

6 Konkrétní případy

V této kapitole bych se ráda zaměřila na jeden pražský volejbalový klub, který spolupracuje jak s poloprofesionálními hráči sportujícími na výkonnostní úrovni, tak s hráči profesionálními. Tímto volejbalovým klubem je VolleyTeam ČZU Praha, z.s. Tento sportovní spolek jsem si vybrala z toho důvodu, že se jedná o subjekt působící na území hlavního města Prahy, je spojen jak se sportovci, kteří vykonávají sport na výkonnostní úrovni, tzv. poloprofesionály, tak i se sportovci profesionály, kteří se hraním volejbalu živí.

6.1 Český volejbalový svaz

V podkapitole 4.3 jsem nastínila sport z hlediska organizace subjektů. Volejbal na mezinárodní úrovni vede Mezinárodní volejbalová federace (dále jen „FIVB“), která sídlí, stejně jako CAS, v Lausanne. Sdružuje přes 200 národních volejbalových svazů po celém světě. Český volejbalový svaz (dále také jako „ČVS“) je jedním ze zakládajících členů FIVB, a zároveň jediným subjektem v České republice, který uznalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, jakožto jediného garanta rozvoje volejbalu.

Český volejbalový svaz je subjekt sídlící v Praze, právní formou spolek. Jeho hlavní činností je vytváření podmínek pro rozvoj volejbalu a beachvolejbalu, podpora státní a oddílové reprezentace, a dále ochrana práv jeho členů. Předsedou ČVS je od roku 2017 Marek Pakosta.¹⁰³

ČVS má ve svých stanovách vymezen dvojí druh členství, pro fyzické a právnické osoby. Fyzické osoby, mezi které lze zařadit hráče, ale i trenéry, funkcionáře, rozhodčí apod., se mohou stát členy od 15 let věku. Mladší osoby se mohou stát členy jen se souhlasem jednoho z rodičů. Fyzické osoby jsou členy ČVS prostřednictvím oddílů, které jsou rovněž členy ČVS, jako právnické osoby. Seznam registrovaných oddílů lze nalézt na internetových stránkách ČVS.¹⁰⁴

Český volejbalový svaz organizuje soutěže volejbalu a beachvolejbalu na celostátní úrovni, např. extraligy či 1. národní ligy dospělých i mládeže. ČVS má v obchodním rejstříku zapsaných 11 pobočných spolků. Jde o krajské

¹⁰³ Profil ČVS. Český volejbalový svaz [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <http://www.cvf.cz/cvs/profil/>

¹⁰⁴ Rozcestník oddílů. Český volejbalový svaz [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <http://www.cvf.cz/cvs/oddily/>

volejbalové svazy, které zajišťují soutěže dospělých a mládeže na krajské úrovni. Jedním z takovýchto svazů je i Pražský volejbalový svaz z. s., jehož sídlo je totožné se sídlem ČVS. Amatéři a poloprofesionálové, kteří se účastní krajských soutěží, jsou proto členy jak těchto krajských pobočných spolků, tak i spolku hlavního, kterému odvádějí členské příspěvky.

Stanovy Českého volejbalového svazu vymezují práva a povinnosti jen obecně. Mezi práva fyzické osoby, která je členem spolku, patří podílení se na činnosti spolku, účastnit se soutěží pořádaných orgány ČVS, a právo volit a být volen do orgánů ČVS. Právnická osoba jakožto člen může oproti fyzické osobě navrhnout své zástupce do orgánů ČVS. Základní povinností obou skupin členů je pak dodržování stanov a směrnic ČVS a rozhodnutí vydaných jeho orgány či řádné hrazení členských příspěvků. Fyzické osoby musí navíc dodržovat Českým volejbalovým svazem vydané sportovně-technické předpisy a pravidla.

6.2 VolleyTeam ČZU Praha, z.s.

Volejbalový klub s názvem VolleyTeam ČZU Praha, z.s. (dále jen jako „ČZU Praha“), právní formou spolek, je sportovní volejbalový klub, který sdružuje hráče volejbalu různých věkových kategorií, od mládeže až po dospělé.

Tento klub vznikl dne 2. května 1991, původně jako občanské sdružení s názvem volleybal.cz ČZU Praha. Dne 1. prosince 2016 došlo k transformaci občanského sdružení na spolek, zároveň byl změněn i název této právnické osoby. Účel spolku byl ve stanovách ČZU Praha vymezen takto: *„Účelem spolku je organizace sportovní činnosti, výchova, podpora a propagace sportu, a to zejména se zaměřením na rozvoj výkonnostního, rekreačního i vrcholového volejbalu všech věkových kategorií, především mládežnických.“*¹⁰⁵.

6.2.1 Organizace a stanovy VolleyTeam ČZU Praha, z.s.

Ve stanovách si spolek ČZU Praha vytvořil tyto orgány: členská schůze (nejvyšší orgán), pětičlenný výbor (výkonný orgán), předseda spolku (statutární orgán), a tříčlenná kontrolní komise (kontrolní orgán). Členská schůze je složena ze všech členů spolku, kteří jsou starší 18 let. Předseda spolku, kterým je PaedDr. Jiří Olšiak, je statutárním orgánem spolku. Jedná jménem spolku v souladu s rozhodnutím členské schůze i výborem spolku. Výbor i kontrolní

¹⁰⁵ Čl. II: Hlavní a vedlejší činnost spolku, *Stanovy VolleyTeam ČZU Praha, z.s.*

komise spolku jsou volené orgány, jejichž členové jsou voleni členskou schůzí na dobu 2 let.

Členem ČZU Praha může být pouze fyzická osoba, která je starší 18 let, a to na základě schválení písemné přihlášky výborem spolku. Členem může být dále i osoba mladší 15 let za předpokladu, že jí k tomu byl udělen písemný souhlas zákonného zástupce. V této části stanov se vyskytuje významný nedostatek, když není umožněno členství ve spolku osobám, jejichž věk se pohybuje v rozmezí 15 až 18 let. Volejbalový klub, jehož členskou základnu tvoří zejména dospívající mládež, by jistě ve svých stanovách měl pomýšlet i na tuto skupinu (obzvláště pokud ČVS jakožto svaz zaštiťující celý volejbal členství osobám starším 15 let umožňuje). V praxi to tedy znamená, že osoba mladší patnácti let se stát členem ČZU Praha může, nicméně po dovršení patnáctého roku věku by její členství mělo automaticky zaniknout.

S členstvím ve spolku jsou úzce spojena základní právem a povinnosti jeho členů. Základním právem členů je účast na jednáních členské schůze, včetně podílení se na jejím rozhodování hlasováním; volba výboru spolku; předkládání návrhů, podnětů apod.; podílení se na praktické činnosti spolku; a kandidatura ve volbách do všech funkcí spolku. I zde je namístě zmínit paradox, který se ve stanovách vyskytuje. Členové mladší 18 let se nemohou aktivně podílet na hlasování členské schůze. Jelikož je však v tomto spolku členství pouze jednoho druhu, mají i tyto nedospělé osoby pasivní volební právo, tedy možnost kandidovat ve volbě do všech funkcí v rámci spolku, a to za předpokladu, že se souběh funkcí nevylučuje. Takovýto člen by tedy mohl být například členem kontrolní komise či dokonce předsedou spolku, sám by se ale hlasování ve volbě do této funkce zúčastnit nemohl.

Mezi základní povinnosti členů spadá dodržování schválených stanov a plnění usnesení orgánů spolku, hájení zájmů spolku, pravidelná účast na jednáních orgánů spolku, a konečně placení členských příspěvků, jejichž výše je určena členskou schůzí.

6.2.2 Postavení sportovců v klubu

Volejbalové hráče působící v ČZU Praha lze rozdělit na hráče dvojího typu: poloprofesionály (tj. hráči výkonnostní) a profesionály (tj. hráči vrcholoví). Vztahy

každé skupiny ke spolku jsou odlišné, každá má se spolkem vytvořen jiný právní vztah.

Mezi klubové hráče výkonnostní patří jak dospělí, tak ale i osoby, které ještě nedovršily věku 18 let (s písemným souhlasem zákonného zástupce). Veškerá mládež a dospělí na výkonnostní úrovni jsou tedy řádnými členy spolku. Hráči ve věkovém rozmezí 15 až 18 let by podle stanov členy být neměli. Přikláním se však k tomu, že se jedná o chybu ve stanovách. Pro účely této práce proto lze i takovéto hráče za členy považovat. Všem výkonnostním hráčům (členům) tedy náleží všechna základní práva a povinnosti, které stanovы určují. Tito hráči se stanovám klubu plně podřizují, a jejich právní vztah ke klubu nemusí být (za předpokladu, že na další úpravě strany netrvají) dodatečně jakkoliv jinak upravován (například prostřednictvím hráčské smlouvy).

Oproti tomu hráči vrcholoví klubu podléhají na základě písemného kontraktu uzavřeného vždy pro určité období. Není-li určeno jinak, nestávají se členy spolku. Tito hráči totiž nemají větší zájem na organizaci a rozvoji samotné právnické osoby. Jejich hlavním cílem je plnit ve smlouvě uvedené povinnosti, především pak odvést co nejlepší výkon pro klub, a za to od klubu dostávat smlouvenou odměnu.

Hráčská smlouva (nazývaná i jako *smlouva sportovní* či *smlouva o výkonu sportovní činnosti*) je uzavírána mezi právnickou osobou (klubem, jehož právní forma ale nemusí být vždy spolek)¹⁰⁶ a fyzickou osobou (sportovcem). Tyto subjekty spolu uzavírají inominátní (nepojmenovanou) smlouvu podle ustanovení § 1746 odst. 2 občanského zákoníku, která neodporuje ustanovením uvedeným v občanském zákoníku, zejména pak zásadám vyjmenovaným v ustanovení § 3 občanského zákoníku. Ačkoliv je tento typ smluv založen na rovnosti stran, ne vždy tomu tak fakticky je. Klub většinou vystupuje jako silnější strana. Je to totiž právě klub, který nastavuje podmínky pro uzavření smlouvy. Hráči se těmito podmínkám přizpůsobují. Práva a povinnosti hráčů nebývají s těmi, které jsou stanovené pro klub, vyrovnané. Lze ovšem najít výjimky, a to v případě sportovců, jejichž jméno ve světě sportu, ale nejen v něm, může znamenat větší mediální

¹⁰⁶ Mnoho klubů, které se účastní soutěží na profesionální úrovni, je ale obchodními společnostmi než spolky. Některé kluby ale vedle sebe zakládají spolek i akciovou společnost/společnost s ručením omezeným (např. SK OLOMOUC SIGMA MŽ, z.s. a SK Sigma Olomouc, a.s.).

i divácký zájem. Takoví sportovci si diktují nejen výši odměny, ale například i počet odehraných zápasů či možnost ukončení smlouvy bez jakýchkoliv finančních postihů. Ve sportu obecně je takovýchto sportovních osobností minimum, natož pak ve volejbale, který se neřadí mezi sporty s největší členskou základnou.

V následující části této kapitoly rozeberu vzorovou smlouvu uzavíranou mezi ČZU Praha a profesionálním hráčem, která mi byla klubem ČZU Praha poskytnuta. Tato hráčská smlouva je zároveň přílohou č. 2 této diplomové práce.

6.2.3 Hráčská smlouva

Předmětem hráčské smlouvy je úprava vzájemných práv a povinností, a vykonávání sportovní činnosti hráče pro klub. Uzavírá se zejména závazek hráče k plnění povinností specifikovaných v článku III. hráčské smlouvy, a závazek klubu poskytnout hráči plnění specifikované v článku V. hráčské smlouvy.

Subjekty této hráčské smlouvy jsou vždy klub ČZU Praha (na straně jedné, zastoupen předsedou spolku) a profesionální hráč (na straně druhé). Klub zpravidla uzavírá s hráči smlouvu na dobu určitou. Období, na které je smlouva uzavřena, se může hráč od hráče lišit, obecně však bývá stanovena jedna herní sezona, vymezená konkrétními daty. U článku určujícího dobu trvání smluvního vztahu je zároveň uveden odstavec 2, dle kterého si klub v případě přestupu hráče do jiného klubu po skončení této smlouvy nárokuje výchovné ve výši až 150.000,- Kč.

Povinnosti hráče a povinnosti klubu jsou v této smlouvě početně vyvážené. Hráči jsou jeho povinnosti vymezeny v článku III. hráčské smlouvy. Dle toho je hráč povinen zejména:

- účastnit se tréninků, utkání a soustředění klubu, jakož i dalších akcí, které mohou zvýšit propagaci či prosperitu klubu;
- dodržovat veškeré předpisy či pravidla, dbát zdraví svého i jiného hráče, a to i na akcích, které pořádá reprezentační družstvo České republiky, je-li hráč k reprezentaci nominován a uvolněn;
- dodržovat pokyny trenérů a členů realizačního týmu;
- upevňovat dobré jméno a pověst klubu;
- dbát o své zdraví a fyzickou kondici, dodržovat životosprávu, hygienu, rehabilitaci, a podrobovat se všem stanoveným lékařským procedurám;

- vyvarovat se požití dopingu v jakékoliv formě;
- zachovávat mlčenlivost o skutečnostech souvisejících s činností hráče v klubu či týkající se samotné činnosti klubu;
- uznávat stanovy klubu a jednat v jejich souladu, respektovat rozhodnutí klubu;
- neúčastnit se osobně ani prostřednictvím jiných osob sázek, her a soutěží související s výsledky utkání jeho mužstva;
- neprovozovat bez předchozího písemného souhlasu klubu jinou sportovní činnost, při níž by mohlo dojít ke snížení sportovního výkonu hráče.

Pokud bude klubu v důsledku porušení smlouvou uvedených povinností způsobena škoda, je hráč povinen tuto škodu v plné výši klubu uhradit. Hráč se klubu také zavazuje, že bez vědomí klubu v době trvání smlouvy nevstoupí s jinými kluby či manažery do jednání o případném přestupu či hostování. Za porušení této povinnosti může být vůči hráči uplatněna sankce až do výše hodnoty tabulkového výchovného dle směrnice ČVS.

Článek V. hráčské smlouvy vymezuje povinnosti klubu. Klub je povinen zejména:

- hradit hráči smlouvenou finanční odměnu (nikoliv však v případě zdravotní nezpůsobilosti hráče);
- vytvářet hráči příznivé podmínky a kulturní prostředí pro trénink, odpočinek, výkonnostní růst, sportovní seberealizaci, ale také příznivé podmínky pro realizaci povinností hráče (regeneraci, rehabilitaci, lékařské služby apod.);
- poskytnout hráči sportovní potřeby k tréninkům a utkáním, včetně sportovní obuvi;
- zajistit během soustředění či jiných akcích dopravu, ubytování, během soustředění mimo ubytování i stravu;
- uvolnit hráče do volejbalového reprezentačního družstva České republiky.

Klub dále umožní hráči po dohodě zapojení do beachvolejbalových soutěží, nebo studium na vysoké škole. V souvislosti s tímto se klub zavazuje hráči pomoci během přípravy k přijetí na vysokou školu. V případě potřeby je hráči po konzultaci

s trenérem a manažerem klubu rovněž umožněno studijní volno, a to bez jakékoliv finanční sankce hráče.

Z povinností hráče i klubu je patrná snaha o rovnost nastavených podmínek smlouvy. Zároveň je ze smlouvy samotné zřejmý zájem o péči o talentovanou mládež vyplývající ať již z možnosti studovat či z všeobecného rozvoje samotného hráče po sportovní stránce. Vzhledem k tomu, že jde o klub zaměřený především na rozvoj mladých sportovců, lze hodnotit ustanovení specifikující povinnosti klubu vůči hráči kladně.

Hráčskou smlouvou jsou dále upravována osobnostní práva hráče, a to článkem IV. Tato ustanovení jsou ve smlouvách uzavíraných se sportovci běžná. Klub si tímto ospravedlňuje pořizování a šíření podobizny a snímků hráče, zvukových či obrazových záznamů a jiné další smlouvou specifikované projevy osobní povahy. V praxi tedy klub může díky takovýmto (či obdobným) ustanovením hráče fotografovat či natáčet, a záznamy následně zveřejňovat například na svých internetových stránkách, v klubovém či jiném tisku, nebo na sociálních sítích. Zejména sociální sítě patří dnes mezi běžnou a oblíbenou formu informování divácké veřejnosti o činnosti a herních výsledcích klubu. Ve čtvrtém odstavci tohoto článku smlouvy je zároveň uveden závazek hráče neumožnit výkon uvedených osobnostních práv jinému, a dále závazek neuzavřít bez souhlasu klubu s žádnou třetí stranou smlouvu o reklamní činnosti, na základě které by došlo k užití hráčova jména, podoby, projevů či výsledků sportovní činnosti.

K ukončení smluvního vztahu může dojít 6 různými způsoby: uplynutím doby, na kterou byla smlouva sjednána (nebyla-li smlouva prodloužena); písemnou dohodou obou smluvních stran; uplynutím výpovědní lhůty; zánikem klubu; úmrtím hráče; a z důvodu vyšší moci. Výpověď může podat klub i hráč. Hráč je ve výpovědních důvodech značně omezen, jelikož může smlouvu vypovědět pouze v případě, že klub nebude hráči hradit pravidelnou měsíční odměnu sjednanou v článku V. odst. 1 hráčské smlouvy. Klub má smlouvou stanovené tři důvody, pro které může smlouvu vypovědět: pro dlouhodobou zdravotní nezpůsobilost hráče (delší než 90 kalendářních dní za 12 měsíců trvání smlouvy); pro opakované neplnění závazků vyplývajících ze smlouvy po předchozím písemném upozornění (pro oba uvedené důvody činí výpovědní lhůta

30 kalendářních dnů); a dále pro závažné porušení životosprávy hráče, a to s okamžitou platností podané výpovědi.

Za zvláštní bych pak označila způsob ukončení smluvního vztahu z důvodu vyšší moci. Osobně bych tento důvod ze smlouvy vyřadila, neboť ho nepovažuji za přesně vyjádřený, a dala by se pod něj podsunout leckterá situace. Smlouva by pak mohla být vypovězena v případě, kdy jedna ze stran nebude spokojena s podmínkami nastavenými ve smlouvě, nebude moci smlouvu vypovědět jinak, a shodou okolností této straně bude nahrávat situace, která by se pod uvedenou vyšší moc mohla podřadit (u uvedené živelné pohromy např. povodně, zemětřesení apod.). Ostatní způsoby ukončení smluvního vztahu (zánik jednoho ze subjektů, uplynutí výpovědní doby) nejsou ničím výjimečné, naopak jsou běžné i pro jiné typy smluv.

Z uvedeného vyplývá, že vůči klubu ČZU Praha je postavení profesionálního hráče, resp. hráče, jenž je za svou činnost klubem odměňován, založeno pouze tímto smluvním vztahem. Hráč nesmí být nucen k tomu, aby byl členem spolku. Pokud by však hráč zájem o členství ve spolku měl, rovněž mu nesmí být bráněno.

7 Závěr

Cílem mé práce bylo podat co nejaktuálnější pohled do právní úpravy spolků, do problematiky postavení sportovců v českém právním řádu, a na právní vztahy uzavírané mezi těmito subjekty.

V úvodních kapitolách práce se zabývám spolkovým právem a jeho historickým vývojem, dále pak prameny a zásadami spolkového práva, a samotnou aktuální právní úpravou spolků jakož i členstvím v nich. Rozbor spolkového práva se jevil pro následující vývoj práce jako nezbytný, proto mu bylo v práci věnováno více prostoru.

Následuje část zabývající se na první pohled zcela odlišným tématem, tím je sport. Cílem vložení této kapitoly bylo seznámení s pojmoslovím na úrovni právní úpravy, a postupný přechod do odborníky velice často diskutované problematiky sportovního práva. Sportovní právo, jehož dva hlavní pojmy „sport“ a „právo“ se vedle sebe neustále pohybují, nemá i přes četné dohady odborníků vyjasněnou pozici. Domnívám se, že právě odsud pochází veškerá nejistota veřejnosti a nedokonalost právní úpravy, která se na našem území vyskytuje. Dokud nebude postavení sportovního práva vyjasněná jak ve světě, tak i v našem právním řádu, nelze se plně dobrat všech odpovědí k tolika nastoleným otázkám v této oblasti. Mezi problematické řadím nejen vyjasnění pojmů kolem sportovce či samotnou kategorizaci sportovců, ale i jejich postavení v právních předpisech, které se touto kategorií formy výdělečné činnosti (v případě sportovců profesionálů) zabývají jen velice obecně, nebo vůbec.

K výraznému posunu v nahlížení na sportovce dospěla judikatura Nejvyššího správního soudu České republiky. Ten v nedávném sporu mezi profesionálním fotbalistou Davidem Lafatou a finanční správou rozhodl ve prospěch tohoto fotbalisty, a alespoň tak ujasnil právní úpravu při výkonu samostatné činnosti profesionálního sportovce. K tomuto následně vydalo závazné stanovisko i Generální finanční ředitelství, na základě kterého došlo ke sjednocení názorů veškeré finanční správy. Toto rozhodnutí Nejvyššího správního soudu hodnotím jako příznivé vzhledem k tomu, že došlo k potvrzení dosavadní rozhodovací praxe soudu v oblasti postavení sportovců, když již v minulosti několikrát obdobně v jejich prospěch rozhodl. Shledávám ho jako pozitivní i vzhledem k absenci mnohokrát diskutovaného zákona o sportu, který by jistě

napomohl tuto problematiku týkající se právního postavení sportovců spíše vyjasnit.

V neposlední řadě jsem se věnovala postavení sportovců výkonnostních a vrcholových ve vztahu ke sportovním spolkům. Během studia materiálů k práci jsem došla k poznatku, že mnohé kluby sdružující kolektivní sportovce na profesionální úrovni fungují jako obchodní korporace, nikoliv jako spolky. V souvislosti s tímto zjištěním jsem tedy musela eliminovat některé mnou předem vybrané kluby, na kterých jsem chtěla demonstrovat jejich vnitřní a vnější organizaci (především ve vztahu k profesionálním sportovcům), a v práci tak použít jen příklady klubů, které pro popisovanou část práce v tu chvíli přišly vhod.

Během psaní této diplomové práce jsem si domluvila a absolvovala schůzku s předsedou jednoho pražského volejbalového klubu, jehož právní forma je spolek. Ten mi odhalil, jak dílčí volejbalové kluby fungují jak ve vztahu k zaštiťujícím volejbalovému svazu, tak ve vztahu k hráčům v klubu působících. Na základě jím poskytnutých informací, smlouvy, a jinak všeobecně dostupných informací, jsem zpracovala i poslední kapitolu práce. V té se věnuji především rozboru klubových stanov a hráčské smlouvy, kterou s profesionálními volejbalisty klub uzavírá.

Vzhledem k výše uvedenému se domnívám, že se cíle práce mnou vymezené v úvodu podařilo splnit. Díky této práci jsem nahlédla do oblasti, která je mi osobně blízká vzhledem k tomu, že sama sportuji. Pro získání více informací k samotnému tématu práce jsem mimo studia odborných knih, článků a právních předpisů absolvovala v září loňského roku i víkendovou letní školu sportovního práva, na které se mimo jiné uskutečnila i přednáška s tématem zabývajícím se právním postavením sportovců. Tuto zkušenost hodnotím jako velice pozitivní a přínosnou pro vypracování této práce.

Právo v oblasti sportu je v mnohém stále nedořešeným, avšak velice zajímavým tématem. Ať už se jedná o zmiňované právní postavení sportovců, či jiné zajímavé sportovně-právní téma (např. právní odpovědnost sportovců za způsobené úrazy/způsobenou škodu během sportovní činnosti), troufám si říci, že by si u nás sportovní právo zasloužilo větší pozornosti.

Resumé

This diploma thesis Legal relations of an athlete as a member of an association deals with Czech legal regulation of associations, the membership in associations, the sports law, the legal status of athletes and the contracts which are concluded with athletes as well as with the mutual link between the association and the sport. Current regulation of the association law is governing by the provisions of the civil code. In the Czech Republic there is no law or statute which could precisely define the term “sports law”. On the other hand, it may not even exist. There is not to be clear the legal status of an athlete who does sport at the top level. The athletes don't know whether to conclude the contract of employment or any other contract. In one part of the thesis I analysed the contract which the athletes are concluding with sports associations. The thesis is systematically divided into chapters which contains other subchapters. These subchapters specify topics contained in chapters. The main aim of the thesis was to describe the status of athletes in sports associations. In fact, there is the need of special law which would explicitly state the legal status of professional athletes in law and sport in general.

Přílohy

Příloha č. 1: Standardní profesionální smlouva (FAČR) – str. 63-71

*Zdroj: Smlouva je volně dostupná na internetových stránkách FAČR pod odkazem:
<https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/65?category=3>*

Příloha č. 2: Hráčská smlouva (VolleyTeam ČZU Praha, z.s.) – str. 72-77

Zdroj: Předseda VolleyTeam ČZU Praha, z.s.

Příloha č. 1: STANDARDNÍ PROFESIONÁLNÍ SMLOUVA

pan [*]

nar.: [*]

národnost: [*]

bytem: [*]

č. bankovního účtu: [*]

ID FAČR: [*]

zastoupen: a) [*], zákonným zástupcem (nar.: [*], trvale bytem: [*]) a registrovaným zprostředkovatelem (reg. číslo: [*]); nebo
b) / hráč není zastoupen zprostředkovatelem

(dále „hráč“) na straně jedné

a

[*]

se sídlem [*]

IČO: [*]

zastoupen: [*]

ID FAČR: [*]

zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl [*], vložka [*] / zapsaný ve spolkovém rejstříku vedeném [*] v [*], oddíl [*], vložka [*]

(dále „klub“) na straně druhé

uzavírají níže uvedeného dne, měsíce a roku podle ustanovení § 1746 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku tuto

Standardní profesionální smlouvu

(dále „smlouva“)

I.

Úvodní ustanovení

1. Klub je obchodní korporací založenou na základě zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, jehož předmětem podnikání/činnosti je mj. organizační činnost v oblasti sportu, provozování fotbalových mužstev, reklamní činnost, marketingová činnost, koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej (s výjimkou zboží vyloučeného zákonem č. 455/1991 Sb. a jeho přílohami). /
2. Klub je spolkem založeným na základě zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, jehož předmětem činnosti je mj. organizační činnost v oblasti sportu, provozování fotbalových mužstev, reklamní činnost, marketingová činnost,

koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej (s výjimkou zboží vyloučeného zákonem č. 455/91 Sb. a jeho přílohami

3. Hráč je fyzickou osobou – samostatně výdělečně činnou, podle příslušných ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, který je členem Fotbalové asociace České republiky, se sídlem Diskařská 2431/4, Břevnov, Praha 6, PSČ: 169 00, zapsaná ve spolkovém rejstříku oddíl L, vložka 1066 (dále „FAČR“), a který vstupuje s klubem do právního vztahu za účelem jeho reprezentace, a to zejména v oblasti sportu a s tím souvisejících činností.

II.

Předmět smlouvy

Předmětem této smlouvy je závazek hráče vykonávat činnosti poloprofesionálního hráče fotbalu způsobem a za podmínek níže uvedených a tomu odpovídající závazek klubu zaplatit hráči dohodnutou odměnu.

III.

Práva a povinnosti hráče

1. Hráč se zavazuje:
 - a) zúčastňovat se tréninků, soustředění a utkání klubu, dle svých nejlepších schopností;
 - b) podřídit se stanovenému časovému a organizačnímu režimu vyplývajícím z účasti klubu v jednotlivých soutěžích;
 - c) dodržovat pokyny trenérů a členů realizačního týmu, pomáhat jim udržovat kázeň v klubu, vystupovat na veřejnosti v duchu morálních zásad, upevňovat dobré jméno a pověst klubu;
 - d) dbát o své zdraví a fyzickou kondici, dodržovat zásady denního režimu poloprofesionálního sportovce, správné výživy a životosprávy, hygieny, regenerace a rehabilitace, podrobovat se všem stanoveným léčebným procedurám a vyvarovat se použití dopingů v jakékoli formě;
 - e) vynakládat maximální úsilí k dosažení sportovních cílů klubu, v utkáních soutěžit čestně, znát a dodržovat pravidla a řády a dbát, aby nedocházelo ke škodám na zdraví jak hráče, tak i jeho spoluhráčů a soupeřů;
 - f) v souvislosti s činností a na základě této smlouvy se zúčastňovat společenských akcí, vystupovat na veřejnosti, a to zejména ve sdělovacích prostředcích, při tréninku a soustředěních v oblečení, obuvi a jiných viditelných součástech oděvu způsobem stanoveným klubem;
 - g) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech souvisejících s jeho činností v klubu, jakož i o všech skutečnostech týkajících se činnosti klubu, pokud ke zveřejnění některých skutečností nedostane souhlas či pokyn klubu; povinnost mlčenlivosti platí i po ukončení této smlouvy v plném rozsahu;
 - h) dodržovat veškeré pokyny a vnitřní předpisy klubu, zejména [*];
 - i) podřízovat se rozhodnutím orgánů a managementu klubu;

- j) v případě disciplinárního trestu z předchozích působišť (vyplývajících ze soutěží FIFA, UEFA, FAČR či jiné národní asociace) sdělit tuto skutečnost klubu;
 - k) nezúčastňovat se osobně ani prostřednictvím jiných osob sázek, her a soutěží souvisejících s výsledky utkání klubu;
 - l) neprovozovat bez předchozího písemného souhlasu klubu jinou sportovní činnost;
 - m) neprodleně informovat klub v případě onemocnění nebo úrazu a nepodstupovat, s výjimkou naléhavých případů, žádná lékařská ošetření bez předchozího informování klubového lékaře;
 - n) podstupovat na žádost klubového lékaře pravidelné lékařské prohlídky a lékařská ošetření;
 - o) dodržovat denní rozpis povinností hráče vydaný klubem.
2. Hráč se dále zavazuje chránit a pečovat o majetek klubu, který mu byl poskytnut pro výkon jeho činnosti; hráč je odpovědný za škodu způsobenou na majetku jemu poskytnutému podle předchozí věty.
 3. Hráč je odpovědný za škodu způsobenou klubu porušením povinnosti vyplývající z ust. čl. 3 odst. 1 písm. j), a je povinen takovou škodu v plné výši nahradit; klub je oprávněn započíst takto vzniklou pohledávku proti svému plnění vyplývajícímu z čl. VI. této smlouvy.
 4. Hráč je oprávněn vyžádat si na své náklady názor nezávislého lékařského odborníka v případě, že má námitky proti názoru klubového lékaře; pokud jsou názory i nadále rozdílné, dohodnou se smluvní strany na nezávislé straně - lékaři, jehož názor budou akceptovat.
 5. Hráč je oprávněn vyslovit nesouhlas s disciplinárním rozhodnutím klubu, a to za účasti kapitána družstva, ve kterém aktuálně vykonává sportovní činnost; klub se zavazuje takovýto nesouhlas s hráčem projednat.

IV.

Osobnostní práva hráče

1. [Smluvní strany se dohodnou na tom, jakým způsobem budou využívána práva týkající se využití obrazových snímků a obrazových a zvukových záznamů hráče.]
2. [Doporučením a zásadou je, aby příslušný hráč mohl využívat svá práva sám (není-li to v rozporu se sponzory/partnery klubu), přičemž klub může využívat tato práva týkající se hráče jako součásti celého družstva.]

V. Práva a povinnosti klubu

1. Klub se zavazuje:
 - a) vytvářet na své náklady příznivé podmínky pro trénink, realizaci denního režimu hráče, jeho stravování, regeneraci a rehabilitaci;
 - b) zajišťovat kvalitní lékařskou a terapeutickou službu;
 - c) vytvářet odpovídající kulturní prostředí pro trénink a odpočinek;
 - d) zajišťovat stravu a ubytování v době zájezdu k utkáním, při soustředěních a obdobných příležitostech souvisejících s činností mužstva, k nimž byl nominován;
 - e) poskytnout hráči sportovní potřeby k tréninkům a utkáním a zajistit jejich udržování a obměnu;
 - f) poskytnout nejméně jeden den volna v kalendářním týdnu; za předpokladu, že frekvence tréninku nebo utkání, anebo jiné vážné důvody neumožňují toto volno poskytnout, je klub povinen umožnit hráči vyčerpání tohoto volna kumulovaně v nejbližším možném období /zpravidla v polovině a na konci soutěžního ročníku;
 - g) poskytnout placené volno v rozsahu celkem 4 týdnů za každé období 12 měsíců, s tím, že v rámci tohoto volna bude poskytnuto souvislé volno v rozsahu 14 kalendářních dnů v kalendářním roce bez krácení měsíční odměny v souladu se schváleným plánem sportovní přípravy; souvislé volno je možno po dohodě hráče a klubu čerpat i po částech, den nástupu souvislého volna stanoví ve všech případech klub;
 - h) zajistit dopravu na zápasy, soustředění apod.;
 - i) poskytnout - pouze však s předchozím výslovným souhlasem trenéra - hráči volno bez krácení měsíční odměny k obstarání závažných soukromých záležitostí;
 - j) umožnit mladistvým hráčům řádné studium, a to bez krácení měsíční odměny.
 - k) uchovávat kompletní zdravotní dokumentaci hráče, a to prostřednictvím klubového lékaře;
 - l) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech souvisejících s výkonem sportovní činnosti hráče v klubu, zejména nešířit o hráči informace, které by mohly negativním způsobem ovlivnit jeho sportovní kariéru; pro vyloučení pochybností smluvní strany prohlašují, že zachování mlčenlivosti podle předchozí věty se nevztahuje na sportovní výkony hráče.

2. Klub se dále zavazuje zabezpečit organizaci vstupní zdravotní prohlídky hráče u lékaře klubu a dále zabezpečovat pravidelné lékařské prohlídky, a to nejméně jedenkrát ročně.
3. Klub je po dohodě s hráčem oprávněn uzavřít smlouvu s jiným klubem, jejímž předmětem bude dočasný výkon sportovní činnosti hráče v tomto klubu (hostování).

VI.

Odměna a platební podmínky

1. Smluvní strany prohlašují, že Odměna hráče a její jednotlivé složky a platební podmínky tvoří přílohu č. [*] této smlouvy.
2. Základní měsíční odměna hráče je splatná nejpozději do [*]. dne následujícího měsíce po měsíci, za který hráči odměna náleží, a to bankovním převodem na účet hráče.
3. [Smluvní strany se dohodnou na způsobu hrazení účelně vynaložených nákladů hráče vznikuvších v souvislosti s výkonem jeho činnosti].
4. Hráč bere na vědomí, že v případě sestupu nebo vyloučení A-mužstva klubu ze soutěže, které se v dané sezóně účastní, dojde k výraznému poklesu příjmů klubu. Strany se výslovně dohodly, že klub má v těchto případech právo jednostranně ponížít základní měsíční odměnu hráče až o [*]% a rovněž ponížít další složky odměny hráče (startovné, bonusy) až o [*]%.
5. V případě, že hráč je registrován k platbě daně z přidané hodnoty podle zákona č. 235/2004 Sb. v platném znění, je povinen vystavit fakturu splňující podmínky daňového dokladu dle uvedeného zákona, nejpozději do [*]. dne následujícího měsíce po měsíci, za který hráči náleží tato odměna.
6. Klub a hráč podpisem této smlouvy potvrzují, že v souladu s aplikovatelnými právními předpisy České republiky (tj. zejm. vyplývající ze zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a státním příspěvku zaměstnanosti, zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, to vše ve znění pozdějších předpisů), je povinností hráče hradit příslušnou daň z příjmů z vyplacených odměn, zdravotní pojištění i pojistné na sociální zabezpečení.
7. Hráč je povinen uzavřít dostupné zdravotní pojištění dle své volby na krytí zdravotních nákladů lékařských ústavů České republiky pro případ nemoci nebo zranění hráče.
8. Klub je povinen poskytovat hráči základní i odbornou lékařskou péči vykonávanou klubovým lékařem a hrazenou ze zdravotního pojištění hráče uzavřeného dle předchozího bodu. Zároveň se klub zavazuje vykonávat

preventivní a osvětovou činnost ve smyslu ochrany před použitím dopingu a jiných látek ohrožujících správnou životosprávu.

9. Strany se dohodly, že základní měsíční odměna náleží hráči i v době, kdy dle lékařského potvrzení klubového lékaře, popřípadě nezávislého odborníka uvedeného výše, není v důsledku zranění či nemoci, k nimž došlo v příčinné souvislosti s výkonem sportovní činnosti při plnění povinností hráče z této smlouvy, schopen vykonávat sportovní činnost a plnit tak své povinnosti z této smlouvy (dále jako „zdravotní nezpůsobilost“). Pro vyloučení jakýchkoliv pochybností smluvní strany potvrzují, že v případech, kdy ke zranění či onemocnění hráče nedojde v příčinné souvislosti s výkonem sportovní činnosti při plnění povinností hráče z této smlouvy, nenáleží hráči po dobu zdravotní nezpůsobilosti žádná odměna.

VII.

Sankční ujednání

Pokud hráč porušuje některé povinnosti, kterými je vázán na základě této smlouvy, klub může požadovat zaplacení pokut v závislosti na závažnosti přestupku, a to v souladu s disciplinárními předpisy klubu.

VIII.

Platnost smlouvy a opce

1. Tato smlouva se uzavírá na dobu určitou, a to od [*] do [*].
2. Smluvní strany jsou oprávněny uplatnit právo opce k prodloužení účinnosti této smlouvy o [*] let, a to doručením písemného oznámení o prodloužení této smlouvy druhé straně (dále „právo opce“); právo opce podle předchozí věty jsou smluvní strany povinny využít nejpozději [*] dní před koncem účinnosti této smlouvy.

IX.

Ukončení smlouvy

1. Platnost smlouvy končí:
 - a) uplynutím doby, na kterou byla sjednána, pokud se v této době smluvní strany písemně nedohodnou na jejím prodloužení;
 - b) písemnou dohodou obou smluvních stran;
 - c) uplynutím výpovědní lhůty v délce [*] s tím, že klub i hráč mohou smlouvu vypovědět jestliže [*] a
 - d) okamžitým zrušením ze strany hráče v případě, že klub porušuje povinnost stanovenou v čl. VI. bodu 1 této smlouvy po dobu nejméně tří měsíců, ledaže klub tuto povinnost splní v dodatečné lhůtě 7 dnů od doručení písemné výzvy.

2. Smluvní strany jsou dále oprávněny smlouvu vypovědět v souladu s příslušnými ustanoveními Předpisů FIFA o statusu a přestupech hráčů v účinném znění.

X.

Závěrečná ustanovení

1. Smluvní strany této smlouvy se zavazují bojovat proti rasismu a jiné diskriminaci ve fotbale a sami se zdržet jakékoliv diskriminace.
2. Přílohu této smlouvy a její nedílnou součástí jsou předpisy klubu, tj. [*], případné změny těchto předpisů jsou závazné od dne následujícího po dni, kdy byl hráč s těmito změnami klubem prokazatelně seznámen.
3. V případě výkladového sporu mezi jazykovými verzemi této smlouvy má přednost verze v [*] jazyce.
4. Jakýkoli spor mezi smluvními stranami vyplývající z této Smlouvy nebo vzniklý v souvislosti s ní bude rozhodnut na návrh kterékoli ze smluvních stran v souladu s předpisy Fotbalové asociace ČR třemi rozhodci ustanovenými podle těchto předpisů ze Sboru rozhodců; rozhodčí nález, jímž byl spor takto rozhodnut, může být k žádosti některé ze smluvních stran nebo k žádosti obou přezkoumán v souladu s předpisy Fotbalové asociace ČR Arbitrážní komisí Fotbalové asociace ČR. Tímto ustanovením není dotčena možnost domáhat se přezkumu rozhodnutí orgánu Fotbalové asociace ČR u Rozhodčího soudu pro sport se sídlem v Lausanne, tak jak je stanoveno v předpisech FIFA a UEFA.
5. Tato smlouva se řídí právem České republiky. Smluvní strany se zavazují, že budou vzájemná práva a povinnosti uplatňovat v souladu s právními předpisy České republiky, předpisy EU, předpisy FAČR, UEFA a FIFA.
6. Neplatnost jednoho nebo více ustanovení této smlouvy nezpůsobuje neplatnost celé smlouvy.
7. Jakékoliv změny smlouvy lze činit jen se souhlasem obou stran formou písemných dodatků; smluvní strany se zavazují zaslat písemné vyhození dodatku FAČR, a to neprodleně po jeho podpisu.
8. Tato smlouva je sepsána ve dvou vyhotoveních, z nichž každá strana obdrží po jednom vyhotovení; v případě rozporu mezi jednotlivými vyhotoveními smlouvy je rozhodující ta verze, která je evidována sekretariátem FAČR prostřednictvím subdomény licence.fotbal.cz.
9. Hráč podpisem této smlouvy dává souhlas se zpracováním svých osobních údajů v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
10. Strany smlouvy prohlašují, že tato smlouva vyjadřuje jejich svobodnou a vážnou vůli, že ji uzavírají nikoli v tísní nebo za nevýhodných podmínek pro některou z nich, a že se zavazují ji řádně plnit. Na důkaz toho připojují své podpisy.

(podpisy smluvních stran se nacházejí na následující straně smlouvy)

V [*] dne [*]

[*]

[*]

[*]

(registrovaný zprostředkovatel, účastní-li se transakce)

Příloha č. [*] Odměna a platební podmínky

1. Klub se zavazuje poskytovat hráči:
 - a) měsíční odměnu ve výši [*] s DPH;
 - b) startovné za utkání nejvyšší fotbalové ligy, ve kterém hráč nastoupí, a to ve výši:

vítězství doma	[*] Kč ([*] Kč/minuta)
vítězství venku	[*] Kč ([*] Kč/minuta)
remíza doma	[*] Kč ([*] Kč/minuta)
remíza venku	[*]Kč ([*] Kč/minuta)
 - c) mimořádnou odměnu po skončení soutěžního ročníku, splatnou do 30ti dnů po konci sezony, ve výši [*] Kč v případě, že se klub umístí od [*] do [*] místa v nejvyšší fotbalové soutěži za předpokladu, že hráč odehraje [*]% hrací doby všech utkání po dobu platnosti této smlouvy.
 - d) bonus ve výši [*] Kč v případě, že mužstvo zvítězí v domácím poháru FAČR za předpokladu, že hráč odehraje minimálně [*]% hrací doby všech utkání v domácím poháru.
2. Splatnost jednotlivých složek odměny hráče byla dohodnuta takto: [*]

Příloha č. 2: HRÁČSKÁ SMLOUVA

- 1) **VolleyTeam ČZU Praha, z.s.**
Bellušova 1877/68
155 00, Praha 5
IČO: 40766837
Zastoupený panem PaedDr. Jiřím Olšiakem – předsedou klubu
/dále jen **k l u b**/ na jedné straně

a

- 2) **pan** _____

nar.:

r.č.:

bytem:

bankovní spojení:

/dále jen **h r á č**/ na straně druhé

uzavírají tuto:

HRÁČSKOU SMLOUVU (dále jen smlouva)

Preambule:

Potřeba přesného vymezení vzájemných práv a povinností v rámci spolupráce při výkonu sportovní činnosti vede smluvní strany k uzavření této smlouvy podle § 1746 odst. 2 Občanského zákoníku bez vzniku pracovněprávního vztahu. Předmětem této smlouvy je dohoda smluvních stran o podmínkách dočasného exkluzivního vykonávání činnosti hráče v rámci volejbalového mužstva organizačně zajišťovaného klubem.

I.

Projev vůle smluvních stran

Hráč se touto smlouvou zavazuje klubu k plnění dále specifikovanému v čl. III této smlouvy a klub se tímto zavazuje poskytnout hráči plnění blíže specifikovanému v čl. V této smlouvy.

II.

Doba trvání smluvního vztahu

1. Smlouva se uzavírá na dobu určitou od _____ do _____.
2. V případě přestupu hráče po skončení této smlouvy do jiného klubu náleží mateřskému klubu VolleyTeam ČZU Praha, z.s. výchovné do výše 150 000,- Kč pokud se strany nedohodnou jinak. Výchovné může být hrazeno po dohodě ve splátkách.

III.

Hráč je povinen

1. účastnit se tréninků, soustředění a utkání klubu. Při této činnosti vynakládat maximální úsilí na dosažení sportovních cílů klubu, v utkáních soutěžit čestně, znát a dodržovat pravidla a řády a dbát, aby nedocházelo ke škodám na zdraví jak hráče, tak i jeho spoluhráčů a soupeřů. Tato povinnost se týká i účasti na akcích reprezentačního družstva ČR, ke kterým je hráč nominován a klubem uvolněn.
2. účastnit se všech akcí, sledující zvýšení propagace a prosperity klubu.
3. podřídit se stanovenému časovému a organizačnímu režimu vyplývajícimu z účasti mužstva v jednotlivých soutěžích a z přípravy na ně,
4. dodržovat pokyny trenérů a členů realizačního týmu, pomáhat jim udržovat kázeň v mužstvu, vystupovat na veřejnosti v duchu morálních zásad, upevňovat dobré jméno a pověst klubu,
5. dbát o své zdraví a fyzickou kondici, dodržovat zásady denního režimu sportovce, správné výživy a životosprávy, hygieny, regenerace a rehabilitace, podrobovat se všem lékařem stanoveným léčebným procedurám a vyvarovat se použití dopingu v jakékoli formě,
6. chránit majetek klubu, pečovat o něj, uhradit škodu klubu, pokud mu ji způsobí porušením svých povinností,
7. v souvislosti s činností, na základě této smlouvy, se účastnit tréninků, utkání, soustředění, společenských akcí, vystupování na veřejnosti, zejména v masových sdělovacích prostředcích, ve sponzorem daném oblečení, obuvi a jiných viditelných součástech oděvu, případně vystupovat způsobem stanoveným klubem.
8. zachovávat mlčenlivost o skutečnostech souvisejících s jeho činností v klubu, jakož i o všech skutečnostech týkajících se činnosti klubu,
9. uznávat stanovy klubu, jednat v souladu s nimi a podřízovat se rozhodnutím Správní rady a managementu klubu, akceptovat hostování, pokud bude hráč mimo své kmenové družstvo, jakož i disciplinární kompetenci klubu vyplývající z jeho stanov a řádu ČVS,
10. neúčastnit se osobně ani prostřednictvím jiných osob sázek, her a soutěží, související s výsledky utkání jeho mužstva
11. neprovozovat bez předchozího písemného souhlasu klubu jinou sportovní činnost, při níž by mohlo dojít ke snížení sportovní výkonnosti hráče,
12. hráč se zavazuje, že nevstoupí do jednání o případných přestupech či hostování s jinými kluby a manažery v době trvání této smlouvy, bez vědomí mateřského klubu. Vydou-li najevo jakékoliv skutečnosti o tomto jednání, mohou být proti hráči uplatněny finanční sankce až do výše hodnoty výchovného, které je dáno tabulkovou hodnotou směrnice ČVS, pokud není ujednáno jinak.

Pokud event. porušení těchto povinností způsobí klubu škodu, je hráč povinen takovouto škodu v plné výši uhradit klubu. Hráč výslovně souhlasí s tím, aby se klub uspokojil na vrub finančního plnění, které hráči náleží podle této smlouvy případně jejích dodatků.

IV.

Osobnostní práva hráče

1. Projevy osobní povahy se pro účely této smlouvy rozumí: podobizna hráče, obrazové a zvukové záznamy a snímky hráče jednotlivě či spolu s mužstvem, herní situace a celá utkání mužstva s účastí hráče pořízené jakýmkoli audiovizuálními prostředky, (dále jen „projevy osobní povahy“).
2. Hráč dává klubu svolení k pořizování a šíření projevů osobní povahy, resp. uděluje souhlas k pořizování a šíření projevů osobní povahy dalším osobám, a to po dobu, na niž byla uzavřena tato smlouva. Odměna hráče za tento souhlas je zahrnuta v případné odměně dle této smlouvy a jejích dodatků. Projevy osobní povahy pořízené v době platnosti této smlouvy mohou být klubem šířeny i po ukončení této smlouvy.
3. Smluvní strany se dohodly, že veškeré náklady a výnosy v souvislosti s pořizováním a šířením projevů osobní povahy jsou náklady a výnosy klubu, neboť tato činnost souvisí s organizačním zajišťováním volejbalového mužstva a hodnota těchto práv po dobu platnosti této smlouvy odpovídá kvalitě tohoto organizačního zajištění.
4. Hráč se zavazuje poskytnout klubu potřebnou součinnost při realizaci práv vyplývajících z předchozích odstavců tohoto článku a neumožnit jinému výkon stejných práv úplatně či bezúplatně. Dále se hráč zavazuje neuzavřít bez souhlasu klubu s žádnou třetí osobou smlouvu o reklamní činnosti, při které by bylo využíváno jeho jméno, podoba a projevy a výsledky sportovní činnosti.

V.

Klub je povinen

1. Poskytovat hráči měsíční odměnu ve výši _____,- Kč splatnou do 20. dne následujícího měsíce.
2. vytvářet na své náklady příznivé podmínky pro trénink, realizaci denního režimu hráče, regeneraci a rehabilitaci, zajišťovat kvalitní lékařskou a terapeutickou službu, vytvářet kulturní prostředí pro trénink a odpočinek.
3. zařadit hráče do družstva jeho klubu, dle výkonnosti hráče tak, aby byl zajištěn jeho maximální výkonnostní růst a jeho sportovní seberealizace. Začlenit hráče do systému klubu, kterým je dlouhodobě zajišťována sportovní výchova mládeže na vrcholové úrovni.
4. zajistit vedení hráčského kolektivu kvalifikovaným a odborným realizačním týmem.
5. zajišťovat ubytování v době zájezdu k utkáním, ubytování a stravování při soustředěních a obdobných příležitostech souvisejících s činností mužstva, k nimž byl nominován. Zajistit a uhradit ubytování na středoškolském internátu.
6. zapůjčit hráči sportovní potřeby k tréninkům a utkáním a zajistit jejich udržování a obměnu včetně sportovní obuvi.

7. zajistit dopravu na zápasy, soustředění apod.
8. uvolnit hráče do volejbalového reprezentačního družstva ČR
9. Klub se zavazuje umožnit hráči studium na vysoké škole a bude mu nápomocen při přípravě a přijetí hráče na VŠ.
10. Klub umožní po dohodě s hráčem jeho zapojení do beach volejbalových soutěží včetně reprezentace.
11. Klub zařadí hráče do svého programu výchovy talentovaných hráčů s individuální péčí, se zaměřením na další uplatnění hráče v zahraničních klubech. V případě nabídky angažmá v zahraničním klubu, která je organizovaná v rámci manažerských aktivit klubu, zavazuje se klub vyvinout maximální úsilí pro získání výhodných podmínek pro tohoto svého hráče.
12. Klub poskytne hráči úlevy z tréninkové zátěže v případě potřeby ze studijních důvodů, bez krácení odměn. Hráč je povinen tuto úlevu projednat s trenérem a manažerem klubu a zdůvodnit skutečnou potřebu úlevy.

VI.

Postavení hráče z hlediska daní a pojistného

1. pro oblast daně z příjmu, pojistného na sociální a zdravotní zabezpečení je hráč posuzován jako osoba samostatně výdělečně činná ve smyslu příslušných právních předpisů.
2. Povinnosti hráče jako osoby samostatně výdělečně činné vyplývající z příslušných zákonů, např. ze zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmu, č. 589/1992 Sb. o pojistném na sociální zabezpečení, č. 592/1992 Sb. o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění a č. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků v platném znění jsou v plné právní odpovědnosti hráče.

VII.

Zdravotní nezpůsobilost hráče

1. Nebude-li hráč schopen dostát svým závazkům, podle této smlouvy, ze zdravotních nebo jiných důvodů, které nemají příčinu v plnění jeho povinností podle této smlouvy, není klub povinen poskytovat plnění k nimž se zavázal dle této smlouvy, nerozhodne-li klub jinak.
2. Zdravotní nezpůsobilost hráče posuzuje klubový lékař, nebo všeobecný lékař určený klubem. Nesouhlasí-li klub nebo hráč s jeho posouzením, může být po předchozí dohodě obou stran požádán o posouzení odborný lékař – specialista.
3. Začátek a konec zdravotní nezpůsobilosti je hráč povinen ohlásit vedení klubu.

VIII.

Ukončení smluvního vztahu

Platnost smlouvy končí:

1. uplynutím doby, na kterou byla sjednána, pokud se v této době smluvní strany nedohodnou na jejím prodloužení
2. písemnou dohodou obou smluvních stran
3. uplynutím výpovědní lhůty s tím, že
 - a) klub může smlouvu vypovědět, jestliže hráč pro zdravotní nezpůsobilost, trvající déle než 90 kalendářních dnů (hodnoceno kumulovaně) během každých 12 měsíců trvání této smlouvy není schopen plnit své závazky vyplývající z této smlouvy. Výpovědní lhůta pro tento případ činí 30 kalendářních dnů a začíná běžet dnem následujícím po doručení písemné výpovědi hráči,
 - b) klub může smlouvu vypovědět, jestliže hráč opětovně nesplnil některý ze závazků vyplývajících z této smlouvy, ačkoli byl za obdobné jednání v době trvání smlouvy klubem disciplinárně potrestán nebo na jeho nevhodnost klubem písemně upozorněn. Výpovědní lhůta pro tento případ činí 30 kalendářních dnů a začíná běžet dnem následujícím po doručení písemné výpovědi hráči
 - c) klub může smlouvu vypovědět s okamžitou platností – a to bez předběžného upozornění – při prvním závažném porušení životosprávy hráče
 - d) hráč může vypovědět smlouvu, jestliže klub nesplní svůj závazek uvedený v článku V. 1., popř. jiný závazek k uhrazení odměny, bonusu, popř. jiné platby příslušející hráči dle této smlouvy a jejích dodatků, a to ani v náhradním termínu, který bude dohodnut mezi klubem a hráčem. Výpovědní lhůta pro tento případ činí 30 kalendářních dnů a začíná běžet dnem následujícím po doručení písemné výpovědi klubu; hráč je oprávněn dát klubu výpověď nejdříve první den následující po uplynutí náhradního termínu.
4. zánikem klubu
5. úmrtím hráče
6. z důvodu vyšší moci (živelná pohroma, zrušení soutěže, apod.)

IX.

Ochrana osobních údajů

1. Hráč tímto uděluje klubu souhlas ke zpracování osobních údajů, které klubu sdělil, nebo které klub získal v souvislosti se vznikem, trváním a zánikem smluvního vztahu mezi ním a klubem. Zpracováním osobních údajů hráče se pro tyto účely této smlouvy rozumí shromažďování, používání, uchovávání, ukládání na nosiče informací, úprava nebo pozměňování, blokování, likvidování osobních údajů hráče a dále jejich zpřístupňování a předávání osobám, se kterými má klub uzavřený smluvní vztah, nebo se kterými je klub majetkově propojen, a to po dobu a k účelu uvedeným v tomto článku.
2. Klub je oprávněn zpracovávat osobní údaje hráče od vzniku smluvního vztahu do doby šesti (6) měsíců po skončení trvání smluvního vztahu. Po uplynutí této doby

je klub oprávněn uchovávat osobní údaje hráče pouze pro účely statistické, a pro účely archivní.

3. Klub zpracovává osobní údaje hráče za účelem plnění svých povinností stanovených touto smlouvou nebo zvláštními zákony. Hráč má právo na přístup k osobním údajům týkající se jeho osoby.

X.

Závěrečná ustanovení

1. Smluvní strany se zavazují, že budou vzájemná práva a povinnosti uplatňovat v souladu s předpisy ČVS, CEV a FIVB.
2. Jakékoliv změny smlouvy lze činit jen se souhlasem obou stran. Změny smlouvy musí mít písemnou formu, jinak jsou neplatné.
3. Smluvní strany prohlašují, že si smlouvu pečlivě přečetly, její obsah je jim srozumitelný, v plném rozsahu s ní souhlasí a nejsou jim známy žádné překážky, které by bránily jejímu uzavření.
4. Bude-li v budoucnu shledáno, kterékoliv ustanovení této smlouvy neplatné, nemá to vliv na platnost a vymahatelnost ostatních ustanovení této smlouvy.
5. Smluvní strany se v tomto případě zavazují, rozhodnout se pro taková ustanovení, která budou v maximální míře odpovídat účelu této smlouvy a platným právním předpisům.
6. Smluvní strany shodně prohlašují, že jim má být korespondence doručována na adresy uvedené v záhlaví této smlouvy a souhlasí s tím, že v pochybnostech se třetí den po odeslání považuje za den doručení.
7. Smluvní strany se zavazují, že v případě změny v údajích pro doručování oznámení bez zbytečného odkladu druhé smluvní straně.
8. Tato smlouva je sepsána ve dvou vyhotoveních, z nichž každá ze stran obdržela jeden z výtisků.

V Praze dne:

Předseda klubu

hráč

Zákonný zástupce

Seznam zdrojů

Literatura

Beloff M. J., Kerr T., Demetriou N., Sports Law, Hart Publishing, 1999.

ČORBA, Jozef. Otázky sportovního práva. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2008, 129 s. ISBN 978-80-904024-1-6.

ELIÁŠ, Karel. Občanské právo pro každého: pohledem (nejen) tvůrců nového občanského zákoníku. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, 315 s. ISBN 978-80-7478-013-4.

HAMERNÍK, Pavel. Sportovní právo s mezinárodním prvkem. Praha: Auditorium, 2007, 144 s. ISBN 978-80-903786-1-2.

HENDRYCH, Dušan. Právní slovník. 2. rozš. vyd. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy odborné slovníky. ISBN 80-717-9740-5.

KINDL, Milan, Zdeněk ERTL, Nikola FORMANOVÁ, Tomáš KINDL a Alexander ŠÍMA. Úskalí spolkového práva. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, 394 s. ISBN 978-80-7380-642-2.

KUKLÍK, Jan. Sportovní právo. Praha: Auditorium, 2012, 184 s. ISBN 978-80-87284-28-5.

LAVICKÝ, Petr. Občanský zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2015, 2400 s. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-529-9.

OTTO, J. Ottův slovník naučný XXV.: ilustrovaná encyklopaedie obecných vědomostí. Praha: Paseka, 2003, 996 s. ISBN 80-720-3385-9.

PETROV, Jan. Občanský zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2017, 3120 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-653-1.

PICHRT, Jan, ed. Sport a (nejen) pracovní právo. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 285 s. ISBN 978-80-7478-655-6.

RONOVSKÁ, Kateřina, Vlastimil VITOUL a Jana BÍLKOVÁ. Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích. Praha: Leges, 2014, 256 s. Praktik (Leges). ISBN 978-80-7502-020-8.

SKŘEJPEK, Michal. Římské soukromé právo: systém a instituce. 2. upravené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-566-1.

SLUKA, Tomáš. Profesionální sportovec: (právní a ekonomické aspekty). Praha: Havlíček Brain Team, 2007, 199 s. ISBN 978-80-903609-5-2.

SVEJKOVSKÝ, Jaroslav. Právnícké osoby v novém občanském zákoníku: komentář : [§ 118-418]. V Praze: C.H. Beck, 2013, 544 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-445-2.

ŠVESTKA, Jiří, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA, et. al. Občanský zákoník: komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014, 1736 s. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-370-8.

TELEC, Ivo. Spolkové právo. Praha: C.H. Beck, 1998, 254 s. Právo a hospodářství (C.H. Beck). ISBN 80-717-9194-6.

Periodika

TELEC, Ivo. Zásady nového spolkového práva. Právní rozhledy. 2013, 2013(22).

Internetové zdroje

Evropská charta sportu [online], MŠMT, 2002. [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/evropska-charta-sportu>.

JANÁK, Jiří a Jiří BLAHUTKA. Zdaňování příjmů profesionálních sportovců ve světle nejnovější judikatury (případ Davida Lafaty). In: Epravo.cz [online]. 2017, 25.8.2017 [cit. 2018-03-15]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/zdanovani-prijmu-profesionalnich-sportovcu-ve-svetle-nejnovejsi-judikatury-pripad-davida-lafaty-106261.html>

PLÍHAL, Tomáš. ZÁPIS SPOLKU DO SPOLKOVÉHO REJSTRÍKU A JINÉ SUBJEKTY DO NĚJ ZAPISOVANÉ A V NĚM ZAPSANÉ [online]. 7.5.2014 [cit.

2018-02-16]. Dostupné z: <http://www.bulletin-advokacie.cz/zapis-spolku-do-spolkoveho-rejstriku-a-jine-subjekty-do-nej-zapisovane-a-v-nem-zapsane?browser=full>

Profil ČVS. Český volejbalový svaz [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <http://www.cvf.cz/cvs/profil/>

Regulations on the Status and Transfer of players. Chapter II. Article 2. [online]. FIFA laws and regulations, edition 2018 [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: <http://www.fifa.com/about-fifa/official-documents/law-regulations/index.html#doctransfersreg>

Rozcestník oddílů. Český volejbalový svaz [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <http://www.cvf.cz/cvs/oddily/>

Sdělení GFŘ k rozsudku NSS ve věci zdaňování příjmů profesionálních sportovců. Finanční správa [online]. 25.7.2017 [cit. 2018-03-14]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/informace- stanoviska-a-sdeleni/2017/Sdeleni-GFR-k-rozsudku-nejvyssiho-spravniho-soudu-ke-zdanovani-profi-sportovcu-8678>

Směrnice pro evidenci profesionálních a neamatérských smluv. In: FAČR [online]. [cit. 2018-03-15]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uprava-smernice-pro-evidenci-profesionalnich-a-neamaterskych-smluv/a939>

Stanovy FAČR. Fotbalová asociace České republiky [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/177?category=1>.

Právní předpisy

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobo, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 323/2013 Sb., o náležitostech formulářů na podávání návrhů na zápis, změnu nebo výmaz údajů do veřejného rejstříku a o zrušení některých vyhlášek

Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění účinném do 31.12.2013

Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění do 31.12.2011

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb, o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících (Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod)

Císařský patent č. 171/1849 ř.z.

Císařský patent č. 253/1852 ř.z., o spolcích

Zákon č. 134/1867 ř. z., o právu spolčovacím

Zákon č. 68/1951 Sb., o dobrovolných organizacích a shromážděních

Judikatura

Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 13. 8. 1981. Young, James and Webster proti Spojenému království. Věc 7601/76;7806/77.

Rozhodnutí NSS ČSR 22.118/24 (Boh. A. 4961/1925)

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 20.5.2010, sp.zn. 7 As 28/2016

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25.9.2007, sp.zn. NS 28 Cdo 3569/2007

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 25.7.2007, sp. zn. 28 Cdo 945/2005

Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 21.12.2010, sp. zn.29 Cdo 4002/2009

Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 21.10.2009, sp. zn. 28 Cdo 1919/2009

Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 14.12.2010, sp. zn. 28 Cdo 2976/2010

Rozhodnutí Evropského soudního dvora, C-415/93 Union Royale Belge des Sociétés de Football Association and Others v Bosman [1995] ECR I-4921

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 29.11.2011, sp. zn. 2 Afs 16/2011

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 1.8.2012, sp. zn. 2 Afs 22/2012

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 18.9.2012, sp. zn. 2 Afs 21/2012

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 24.10.2012, sp. zn. 2 Afs 20/2012

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 21.1.2014, sp. zn. 1 Afs 73/2011

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 13.7.2017, sp.zn. 6 Afs 278/2016

Důvodové zprávy

Důvodová zpráva k zákonu č. 89/2012 Sb.

Důvodová zpráva k návrhu č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu